

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 8 K na leto.

XXVIII. letnik.

V Ljubljani, avgust 1911.

VIII. zvezek.

Deveta nedelja po binkoštih.

Jezus joka nad Jeruzalemom.

Ko se je Jezus približal Jeruzalemu in je ugledal mesto, se je razjokal nad njim. Luk. 19, 41.

Evangelij današnje nedelje je le odlomek one prelepe in znane evangelijske zgodbe, ki nam opisuje Jezusov slovesni vhod v Jeruzalem na cvetno nedeljo. Da razumemo položaj imenovane zgodbe, treba najprej nekaj opomb. En teden pred svojo smrtjo je bival Jezus Kristus v Betaniji pri svojem dobrem prijatelju Lazarju in njegovih dveh sestrah Marti in Mariji Magdaleni. Od tu je hodil v jutro v Jeruzalem, zvečer pa se vračal. Betanija je bila mala vas, ki je ležala za Oljisko goro, tako da se iz Betanije ni videlo mesto Jeruzalem. Z vrha Oljiske gore pa se je odprl prelep pogled na mesto, pozidano na peterih gričih; globoka dolina Cedronska je ločila Jeruzalemske griče in Oljisko goro. Cvetno nedeljo je Jezus spet šel iz Betanije v mesto, a v vasi Betfage zajaše oslico in kmalu se okrog njega nabere velika množica ljudi, ki ga poveljuje in mu glasno kliče „hozana“. Tako pride Jezus v slovesnem sprevodu na vrh Oljiske gore. Tu leži pred njim sveto mesto, ponos naroda in njega svetišče, — za katero bi vsak Jud rad umrl, če treba, — prekrasno zidano, osobito pa veličastni tempelj visoko na hribu Morija, sezidan iz belega marmorja in pokrit z zlatimi pločicami. In vse to obseva za Jezusovim hrbtom višje vstajajoče jutranje solnce z vsem žarom in bleskom

južnega podnebja. Prekrasen pogled, ki gane tudi srce Jezusovo. A Jezus kot Bog vidi globlje in dalje, in to mu tako seže v srce, da se razjoka nad Jeruzalemom.

Dalje danes ne bomo zasledovali zgodbe, ampak si bliže ogledali jokajočega Jezusa. Tri dejstva, tri stvari bi posebno opomnil: Jezus joka nad Jeruzalemom, mu ponuja svojo milost, a Jeruzalem ostane zakrknjenega srca. To so tri glavne točke mojega govora. Prosimo Gospoda Jezusa, naj nam da v tej uri spoznati svoje preljubeznivo Srce pa tudi spoznati, kaj je nam v prid in korist!

I. Jezus joka! Pretresljiv prizor. Zveličar sveta joka, točič solze. Jezus je jokal tudi, ko je stal ob grobu Lazarjevem. In po Sv. Duhu navdahnjen piše sv. Pavel: „Kristus je v dnevih svojega mesa, t. j. človeškega življenja daroval Očetu molitve in prošnje z močnim glasom in s solzami.“ (Hebr. 5, 7.) — Nam modernim ljudem se to zdi čudno, smešno, otročje, poniževalno, da bi mož jokal. Pa v prejšnjih časih se tudi možje niso sramovali, dati duška svojim srčnim čuvstvom. Jokal je n. pr. tudi svetil Pavel; sam o sebi pravi, da ni nehal s solzami opominjati Efežanov (Act. 20, 31.), Korinčanom pa piše: „Z veliko bridkostjo in težavo srca sem vam pisal med mnogimi solzami, ne da bi bili žaljeni, temveč da bi spoznali, kako obilno ljubezen imam do vas.“ (II. 2, 4.) Če je jokal Jezus in so jokali svetniki, ne morejo biti solze pač nič napačnega, samo da prihajajo iz pravega vira; kajpada so tudi solze greha in pogube.

Pa kaj je vendar tako silno ganilo presv. Srce Gospodovo? Kar vidijo telesne oči in kar sliši na lastna ušesa, to ga vendar mora razveseliti! Silno ljudi je okrog njega, njemu v pozdrav mahajo s palmovimi vejami, njemu v čast pogrinjajo z zgornjimi oblačili ceste, njemu v počeščenje prepevajo psalmove vrstice in navdušeno kličejo „hozana!“ Pred njim pa leži v blesteči luči mladega pomladanskega solnca prekrasno bogato mesto, ki se pripravlja na bodoče praznike. Vsako še tako trdo srce bi vse to napolnilo z veseljem, a Jezus — joka?! S svojimi vsevidnimi očmi vidi namreč vse prej ko veselje, lepoto, srečo. Nasprotje med tem, kar zro ljudje z naravnimi očmi, in med tem, kar gleda on z očmi božje vsevednosti, je tako velikansko, da mu pretrese dušo in srce. Na zunaj je vse sreča in sijaj, a manjka notranjega miru in sreče. Temna in mračna je pred Gospodovimi očmi pre-

teklost, sedanjost in prihodnost, in to mu privabi vzdihe iz prs in solze iz oči. Gospod Jezus gleda v preteklost in vidi same prepire in needinost; stan zoper stan, narod zoper narod se vzdiguje v surovem, nasilnem sovraštvu. In on sam, kaj je doživel? Prišel je med svoje ljudstvo s srcem polnim ljubezni, miline, usmiljenja, prizanesljivosti, odpuščanja, s srcem, kakršnega še ni bilo nikdar: a povsod so mu le nasprotovali, ugovarjali, ga preganjali, zaničevali. In če pogleda sedanjost? Skoro v vseh srcih najde slepoto in zakrknjenost. Pozdravljajo ga, pa brez prave žive vere, samo prevzeti trenutnega ginjenja in navdušenja, pozdravljajo ga brez pravega trdnega upanja. Ta dan je za Jezusa dan milosti in obiskanja, a Judom manjka spoznanja in prikrito je njih očem, da jim on donaša mir in srečo, nočejo spoznati tega. In to boli Jezusa, ta upor in odpor proti milosti, ponujani jim tolikokrat: to mu iztisne solze iz božjih oči, solze žalosti. Še strašnejši pa je pogled v bodočnost. Ako bi bil Jeruzalem spoznal, kaj mu donaša milost, bi bilo to mesto postalo glava krščanstva. A ker je tako zaslepljeno to ljudstvo, da bo v kratkem dvignilo roko zoper Kristusa in ga umorilo, ker bo zavrglo Jezusov evangelij, bo izročeno v kazen Rimcem. In Gospod vidi, kako bodo ti veličastni zidovi vsi črni dima, razdrti in razsuti, da ne bo ostal kamen na kamnu. Ti ljubki, srčkani otroci, ki so poleg njega in mu vpijejo „hozana“ in pojo vesele pesmi: ah, enkrat bodo viseli na križih pribiti po dolini cedronski, ali pa bodo ležali po jeruzalemskih ulicah kot okrvavljeni, razmesarjeni, osmojeni mrliči. In prekrasni tempelj, čudo sveta, zgorel bo in razpadel v prah in grobljo. Od tu pa, kjer Gospod stoji in gleda nizdoli, pošiljal bo rimski poveljnik Tit svoje legije, da napadajo in naskakujejo mesto in povedejo na razne strani staro in mlado, na tuje, v sužnost. In sredi slavlja zajoka Jezus, tako mu prevzame usmiljenje pre-dobrotljivo srce.

Razumete sedaj, dragi v Kristusu, zakaj joka Jezus? O, ko bi mi mogli videti marsikaterim razmeram v državi, v družbi, v družini, v duši — do dna: tudi mi bi se razjokali same žalosti in usmiljenja s tujo nesrečo! Na zunaj vse lepo in blesteče, a miru ni, pravega srčnega miru, zato ker ljudje nočejo spoznati, da je pravi mir najti le pri Jezusu in v njem.

II. Jezus Jeruzalemu ponuja svojo milost; to je drugo imenitno dejstvo današnjega evangelija. Da bi nagnil Jude in jih pridobil zase, pokaže jim svoje veličastvo: vse ljudstvo vre za

njim. Spomnili naj bi se stare prerokbe, katera napoveduje ta slovesni vhod. Ne Herod, ne Pilat, ne Ana in ne Kajfa, nobeden ni imel takega vhoda in sprejema, ko Kristus. To naj odpre ljudstvu oči, da vidijo, kdo je ta, ki prihaja. — Pokaže jim svojo ostrost in strogost: sejmarje izžene iz templja s hudimi besedami, to je njegovo prvo delo. Bali naj bi se ga, kadar bo prišel izvršit grozno sodbo, ki jo napoveduje solznih oči vrh Oljske gore. — Pa če to ne predrami Judov, naj jih gane njegova dobrotljivost in ljubezen. Uči ljudi v templju in stori mnogo čudežev nad bolniki, kakor nam nadalje pripoveduje evangelij, tako da začnó ljudje iznova klicati „hozana“. In tudi svojo moč jim pokaže. Sovražniki bi bili najrajši planili po njem, ko prihaja tako slovesno kot kralj in ko tako oblastno izpodí sejmarje. A nevidna moč jim veže roke, da ne morejo drugega ko par zabavljic. Z vsem tem je hotel Gospod Jude pridobiti za božje kraljestvo. A vseeno: prvakov judovskih vsi ti dokazi Jezusove božje močj prav nič ne ganejo; ostanejo trdovratni kakor so bili in odbijajo ponujano milost od sebe, ne spoznajo dneva svojega obiskovanja.

Tu se spomnim nekega drugega obiskovanja v evangeliju, ko je namreč Marija prišla obiskat svojo teto Elizabeto. Kako veselo je sprejela to milost, kako hvaležno se izkazala. A tu Judje odbijajo milost, podé jo od sebe. V tistem slovesnem trenutku je Marija zapela veličastni „Magnificat“ in oče Janeza Krstnika, stari Caharija, kmalu na to ves srečen zapoje drug slavospev: „Hvaljen Gospod Izraelov Bog, ker je obiskal in storil odrešenje svojemu ljudstvu.“ A Jezusu bo to ljudstvo v kratkem vpilo: „Proč ž njim! Križaj ga! Nočemo, da bi nam ta gospodoval.“ Jagnje božje tako milo obsoja to trdosrčnost: „Skrito je pred njih očmi.“ In tako je Jezus Kristus molil na križu: „Oče, odpusti jim, saj ne vedo...“ Ta zaslepljenost je sicer nekako opravičevala Jeruzalem, a vendar je bil pokončan. Tako nastane mnogo grehov ne iz hudobije, ampak iz zgolj zaslepljenosti. Ljudje ne poslušajo pridig, ne bero pobožnih knjig, ne premišlujejo večnih resnic, ampak kar po svoje si prikrojijo verske resnice, kakor so jim ravno prav in priročne, in tako postanejo zaslepljeni ter se pogube. Kako važno je torej, da so nam vsaj glavne verske resnice popolnoma znane in jasne. In ravno zato vam oznanjujemo nedeljo za nedeljo božjo besedo, da vera ne zatemni. Sveta vera naša je podobna daljnogledu: celo v nebesa in v večnost gledamo jasno in določno; če so pa steklene šipe v daljnogledu motne,

se ne vidi dosti ali pa vse narobe in zabrisano. To je vera zaslepljenih ljudi, ki beže od pridig in ne marajo premišljevati svetih resnic s puhlim izgovorom: „Že vse to vem.“ Ravno tu nam Gospod ponuja svojo milost in kaže čuda svoje vsemogočnosti, usmiljenja, pravice, da bi nas ganil in pridobil za kraljestvo božje na zemlji.

III. Nehote se sedaj vprašamo po pravem vzroku te strašne, pogubne zaslepljenosti: Zakaj je ostal Jeruzalem trdovraten? Zakaj se niso dali omečiti, razsvetliti? Dva velika greha sta zakrivila pri Judih zaslepljenost in ž njo propad vsega naroda: počutnost ali mesenost ter ošabnost, ki jim je branila vkloniti se pred Bogom. Če zasledujemo zgodovino judovskega naroda, vidimo, kako silno so bili ti ljudje željni užitkov; samo da so imeli jesti in piti in so se razveseljevali, pa jim je bilo dosti. Zgodbe kraljev nam pa pripovedujejo grozne reči o vsakovrstni nečistosti na dvorih raznih judovskih kraljev. In preroke, ki so jih klicali k pokori, so morili: Izaija razžagali, druge kamnali, Caharija, sina Barahijevega, pa so umorili celo med templjem in oltarjem. Vsi skvarjeni, nižji in višji, niso marali strogega nauka Jezusovega, kojega prvo načelo je: „Zatajuj samega sebe.“ Pa četudi so bili vdani Judje najgrši počutnosti: Jezus bi jih bil izpreobrnil s pridigami in čudeži, ko bi se bil toliko bavil ž njimi, kakor se je s farizeji in pismarji. A da se ti vkljub toliki skrbi niso izpreobrnil, ampak postajali vedno bolj zaslepljeni, je kriv njih grozni napuh, njih nepopisna trmoglavost, njih samoljubna samozavest: mi smo mi in, kar rečemo, je res. Za malo se jim je zdelo, da bi nje, učenjake, učil Jezus; kar slišati niso mogli, da „tesarjev sin“ iz Nazareta ve več ko oni! — Kako lep nauk za nas! Ako si hočemo ohraniti vero in z njo zveličanje, ne vdajmo se počutnosti tudi za las ne! Človek, ki jé in pije kadar in kolikor in kar se mu ljubi, ki spi dokler more, ki ne potrpi z drugim nič, ki si sploh vse privošči ali bi si privoščil ko bi imel, to vam je slab kristjan! Vsak dan je pred Bogom izgubljen, ako se nismo vsaj v kaki stvari p r e m a g a l i in odrekli svojemu telesu. Trmast, ošaben človek, ki se ne da poučiti ne veri, ne zgodovini, ne življenju svetnikov, ne izpovedniku, ne modremu človeku, ampak le tišči svojo in se skrbno izogiba vsakega zatajevanja, je na napačni poti, na nevarni poti! Strašen pa zgovoren zgled je grozni padec počutnega, ošabnega Jeruzalema. Kaj je storilo svetnike velike? Zatajevanje in ponižnost; kolikor manj so stregli svojemu telesu,

toliko bolj krepka je postajala njih duša; ljudje so jih sicer imeli za nespametne in jim dajali priimke, a oni so pri vsem tem uživali srčni mir in so sedaj pri Bogu v časti in sreči. To vidimo pa tudi v življenju sploh. Ali živijo verno v oni družini, kjer cel teden premišlujejo samo to, kam bodo šli v nedeljo in kako se bodo opravili in kaj bodo jedli in pili. Skratka: največji oviri vere sta počutnost in napuh. Zato je pa Gospod Jezus Kristus dal svoji veri zunanje znamenje križ: znamenje zatajevanja in ponižnosti.

Če hočete spoznati človeško srce, pogledjte njegove solze! Ako joka solze žalosti nad tujo nesrečo in grehom, ako toči solze pokore nad lastnimi grehi, ako preliva solze usmiljenja z drugimi, ako se mu svetijo v očeh solze veselja in ginjenja nad srečo svoje duše, nad srečo drugih in solze navdušenja za sveto stvar Gospodovo, je plemenit človek, ne brez napak, a zlato, dobro, zvesto srce. Kaj naj potem rečemo o presvetem Srcu Jezusovem, ki toči solze nad nesrečo Jeruzalema? Da, te solze Gospodove nam odpro pogled v Srce Gospodovo in vidimo, da je v njem morje usmiljenja, ljubezni, milosti, prizanašanja, tolažbe, in da on edini sme in more klicati in vabiti vse k sebi: „Pridite k meni vsi, ki ste trudni in obtoženi, jaz vas bom poživil.“ Amen.

Fr. S. Watzl.

Deseta nedelja po binkoštih.

Pogled v nebo.

Povem vam, ta je šel opravičen v svojo hišo. Luk. 18, 14.

„Dva človeka sta šla v tempelj molit,“ tako predragi v Gospodu, se začne današnji sveti evangelijski. Farizeja vidimo pred vso množico, kako dviguje svojo ponosno glavo, slišimo ga, kako opravlja svojo ošabno in zato Bogu zoperno molitev. Kaj ne, predragi verniki, ta farizej nam ne dopada, dopadel tudi ni Bogu in zato ni šel opravičen iz hiše božje.

Poglejmo drugega — cestnarja. Tam zadaj kleči poln ponižnosti in kesanja in komaj slišno prosi Boga odpuščanja za svoje slabosti. Gotovo, duša tega moža je bila globoko potrta, to spoznamo iz njegovih besedi: „Bog, bodi milostljiv meni grešniku!“ Še bolj pa spoznamo njegovo potrtost iz tega, ker si

še svojih oči ni upal dvigniti proti nebu. Kristjani, težko breme je moralo ležati na duši tega človeka, ker si ni upal pogledati proti nebu. Proti nebu se človek rad ozira. Duša njegova je za nebo ustvarjena, zato se naše oko rado tjakaj gori ozira, kjer nebeški obok oznanja vsemogočnost božje roke, tjakaj gori, kjer prebiva Oče usmiljenja, kjer je naša večna domovina. Pogled proti nebu je torej svet pogled. Zatorej naj posebno pobožni kristjan večkrat kliče z besedami sv. Cerkve: „Sursum corda“, — „kvišku srca“. Pobožni kristjan, oziraj se rad proti nebu!

I. Glej proti nebu, kadar česa potrebuješ. „Povzdignil sem svojo oči proti goram,“ pravi kralj David, „odkoder naj mi pride pomoč.“ Toda, od gora ne pride pomoč, ampak višje se moramo v duhu dvigniti, ako hočemo prejeti pomoči. „Od očeta luči pride vse dobro,“ pravi apostol Jakob: od zgoraj pride blagoslov, pravi domač pregovor. Zatorej, ako česa potrebuješ, ozri se proti nebu, proseč in zdihujoč. Ljudje ti ne morejo vsega dati, česar potrebuješ, njih roka je preslaba, njih moč premajhna. Bog pa je gospod nebes in zemlje, on je vsemogočen; zato kristjan, glej proti nebu! Ljudje, ti pa tudi nočejo pomagati. Njih uho je le prerado zaprto tožbam revščine, glasovom obupa. Zato glej proti nebu, tam najdeš uho, ki rado posluša tvoje tožbe, tam prebiva Bog, ki te ljubi z večno ljubeznijo! Če torej potrebuješ zdravja, poglej proti nebu in prosi, če potrebuješ kruha, ozri se tjakaj gori in moli! Če potrebuješ moči v izkušnjavah, svetih misli, pobožnih želja, božje milosti, če potrebuješ odpuščenja in usmiljenja, ozri se tjakaj gori poln zaupanja! Cestninar si še svojih oči ni upal dvigniti proti nebu, dvignil jih je pa le in je šel zato opravičen na svoj dom. Dvigni jih tudi ti zaupno in reci: „Oče naš, kateri si v nebesih.“

II. Pogled v nebo je zahvalna molitev. Zato poglej proti nebu, če si kaj prejel! Vse dobro pride od zgoraj, ponavljam zopet. Kadarkoli prejmeš kako dobroto, kako milost, ozri se s hvaležnim srcem proti nebu in reci ponižno: „Bog, zahvalim te.“ Ako stojiš ti kmetovalec sredi plodonosnega žitnega polja ali pa sredi bogato s sadeži obdanega drevja, tedaj hvaležno povzdigni svoje roke proti nebu rekoč: „Bog, zahvalim te.“ In če sediš doma v svoji družini obdan od številnih svojih zdravih cvetočih otrok, pa še bolj hvaležno povzdigni svoje oči proti nebu in reci: „Bog, zahvalim te.“ Ako se zjutraj zbudiš, in ti žarko solnce

posije v obraz ter te vzbudi k novemu dnevu dela in trpljenja, zopet reci: „Bog, zahvalim te, da si mi dal dočakati nov dan življenja, ti, ki daš solncu sijati nad dobrimi in hudobnimi.“ Ako se vsedeš k mizi ter uživaš jed in pijačo, zopet hvaležno vzklikni proti nebu in reci: „Bog, zahvalim te, ker odpiraš svojo roko ob pravem času in vse živo obsiplješ s svojimi dobrotami.“ Ako si kaj dobrega storil, Bogu v čast, bližnjemu v pomoč, sebi v blagor, poglej tudi proti nebu in reci: „Bog, zahvalim te, kajti ti si začetek in konec vsega dobrega.“

III. Pogled v nebo je za nas tolažil, kadar se mračilo okoli nas. Kadar tava popotnik v samoti v nočni temini, tedaj pogleda proti nebu, da bi zapazil kako svetlo zvezdo ter po njej uravnal svojo nadaljnjo pot. Kadar vihar na razburkanem morju premetava ladijo semtertje, tedaj krmar v nočni temini skrbno išče jutranjo zvezdo, da bi srečno priplul s svojim čolnom do pristana. Glej, tako obrni tudi ti, o kristjan, v temnih urah svojega življenja svoj pogled proti nebu. Na nebu sijajo zvezde, nad zvezdami prebiva Bog, od katerega izhaja in prihaja vsa milost v revno človeško srce. Ob uri dvoma in obupa se obrni proti nebu, in žarek žive vere bo prisijal v tvoje srce, da boš dejal: „Gospod, kam hočem iti, ti edini imaš besede večnega življenja.“ Ob uri trpljenja poglej proti nebu in žarek veselega upanja ti bo posvetil v dušo, da boš potolažen vzkliknil: „Gospod, zgodi se mi po tvoji volji.“ Ob uri izkušnje poglej proti nebu in žarek goreče ljubezni bo vnel tvoje srce, da boš zaklical: „Jaz vem, nič me ne loči od ljubezni Jezusa Kristusa.“ Ob vsaki temni uri svojega življenja se ozri proti nebu, in pred oči ti bodo stopili sijajni zgledi iz življenja svetnikov božjih, ki so bili ljudje kakor ti, ki so hodili, trpeli, se bojevali na isti zemlji kakor ti, ki so pa v boju zmagali in v tvojem boju dajejo tudi tebi moči in poguma. Da, rad glej proti nebu, rad glej nad zvezde, nad katerimi sije solnce božje milosti v verno srce!

IV. Pogled proti nebu je poln miru, zato glej tjakaj gori, kadar boš čutil, da te Bog kliče k sodbi. Ko je umiral sveti škof Martin, je ležal na golih tleh v spokorni obleki s pepelom na glavi in s sklenjenimi rokami pobožno zbran v molitvi, in obračal noč in dan svoje oči proti nebu. Ko so mu njegovi učenci hoteli olajšati bolečine in preložiti njegovo truplo, tedaj le vzkliknil: „Pustite me, naj ležim tako kot poprej, da moj duh tem lažje in tem prej najde svojo pravo pot proti domu.“ Da

pogled tjakaj gori je res poln tolažbe in miru. Zato se ozirajmo radi gori večkrat v življenju, zlasti pa ob smrti uri. V tej usodi polni uri se obrni od zemlje proč, ki ti ne more dati nobene tolažbe, in zadnjikrat upri proti nebu svoje trudne oči. Domovina je blizu in popotnik se vrača v svoj dom nazaj. Umirajoč glej tje gori poln hvaležnosti in kesanja, pa tudi poln žive vere in ljubezni. In s tvojim umirajočim pogledom se bo srečal pogled nebeškega Očeta, ki je poln usmiljenja in odpuščanja, in poslal bo svojega angela, da popelje tvojo čisto dušo pred prestol sodnika in potem v večne prostore neskončnega plačila. Cestinar se ni upal niti povzdigniti svojih oči proti nebu, in bil je opravičen; o, kako blagodejen mora biti šele tak pogled proti nebu, ako je pogost in zaupen.

In s takim pogledom se ozrimo proti nebu tudi mi, dragi verniki! — Naše premišljevanje je končano in duhovnik bo opravil daritev svete maše. Sklenite pobožno svoje roke, zberite svoje svete misli, povzdignite svoje oči proti nebu in pošljite svoje zahvalne molitve za vse prejete dobrote, svoje prosilne molitve za božji blagoslov, svoje zadostilne molitve zaradi storjenih grehov, združite te prošnje z molitvijo duhovnika in z najsvetejšo daritvijo, vse to darujte neskončnemu Bogu, in tudi vi boste šli opravičeni na svoj dom, po svoji smrti pa v dom nebeškega Očeta. Amen.

Ivan Baloh.

Praznik Marijinega vnebovzetja.

1. Le eno je potrebno.

Le eno je potrebno, Marija si je izvolila najboljši del, ki ji ne bo odvzet.

Luk. 10, 42.

Besede, s katerimi sem stopil danes pred vas, dragi v Kristusu, so bile izrečene prvokrat Mariji Magdaleni; njo je bil Zveličar tako pohvalil. A bolj še veljajo te besede Mariji, materi Jezusovi, in po vsej pravici jih sv. Cerkev obrača na Marijo. In da si je Marija res izvolila najboljši del, priča nam današnji praznik. Danes se spominjamo slavnega in veličastnega konca, s katerim je bilo zaključeno prelepo zemsko življenje Marijino ter je prejela nje duša in nje telo nebeško plačilo. — Različni so poklici, službe, stanovi, dela, v katerih preživimo svojega življenja dni.

A vsakega vodi pri tem en določeni smoter in namen, ki vlada vsa njegova dejanja. V današnjem evangeliju pa nam Jezus Kristus zatrjuje, da je le eno neobhodno potrebno vsem ljudem, za tem bi morali vsi ljudje brez razlike težiti, za to se truditi. Nihče pa ni tega najpotrebnejšega poklica izvrševal tako zvesto in natančno, ko ravno Marija. Tudi mi bi si želeli tako slavnega, srečnega konca in radi bi zamenjali nebesa za to dolino solz. Kaj ne? Torej treba tudi nam vedno imeti pred očmi eno potrebno. Spoznajmo danes, kako je Marija to delala, kako jo mi posnemajmo, da tudi nam Bog podeli sveta nebesa. — Iz svetlih višav svoje časti in slave blagoslovi nas s svojim materinskim blagoslovom, o Marija!

I. a) V knjigi svetega pisma, ki se imenuje „pridigar“, podaja Sv. Duh različne nauke za bogoljubno življenje. K sklepu pa povzame vse opomine in pravila v enem samem stavku: „Zaslišimo vsi skupaj konec govorjenja: Boga se boj in spolnuj njegove zapovedi, ker to je popoln človek!“ (12, 13.) To torej je naloga našega življenja, to zapopadek vseh dolžnosti, to eno potrebno, kar naj človek tu na zemlji izpolnjuje: služiti Bogu. Isto je zabičaval Mozes Izraelcem pred svojo smrtjo: „Kaj drugega,“ klical jim je, „kaj drugega zahteva tvoj Bog od tebe, kakor da se njega bojiš, po njegovih potih hodiš, njega ljubiš, njemu služiš?“ (Deut. 10, 12.) Marija je ta opomin Sv. Duha razumela kakor noben človeški otrok in ga izpolnjevala kar najpopolnejše. In to nalogo je izvrševala zvesto in natančno, da ji v tem nikogar ne moremo najti enakega. Bogu služiti, to je bila njena največja skrb, po njegovi volji živeti, ki ji je podelil toliko dobrot, največje veselje. Ko ji angel naznani, da jo je Bog izbral za mater Odrešeniku, se sicer zavzame nad veliko častjo, a to jo skrbi, kako se bo to zgodilo, ne da bi prelomila Bogu dano obljubo vednega devištva. Božja volja ji je najprvo v mislih. Tudi njej je vodilo življenja kakor njenemu božjemu Sinu: „Moja jed je, da delam voljo njega, ki me je poslal.“ (Jan. 4, 34; 8, 29.) „Vsak čas storim, kar njemu dopada.“ Zato ne najde tudi najbolj bistro oko na Mariji nobene nezvestobe, niti najmanjše nepopolnosti, niti sence kake zanikarnosti nasproti Bogu. Da ji je moralo tako Bogu vdano življenje pridobiti toliko slavo in poveličanje, je prav umevno. Da, Marija si je tu na zemlji izvolila najboljši del, a tam v nebesih ga tudi prejela.

b) Smo li tudi mi tako živo prevzeti resnice, da je prva naša dolžnost in pred vsem potrebno: služiti Bogu? — Če onim, ki ne verujejo v Boga ali ga ne poznajo, izgine ta resnica izpred oči, ni nič čudnega; a skoraj neverjetno se nam zdi, da morejo to pozabiti oni, ki vanj verujejo. Ali mar nismo dolžni služiti Bogu? Njemu imamo se zahvaliti za vse, kar smo in imamo, od njegove dobrote živimo minuto za minuto, on nam vzdržuje kri, ki se preteka po naših žilah, daje zrak, ki ga dihamo, hrano, ki nas vzdržuje, obleko, ki nas varuje. In pravite: da nismo dolžni Bogu služiti? Kdo je še kdaj slišal kaj tako nespametnega? Ena misel mora obvladati delo vsakega dneva: „Kaj hoče Bog? Kaj hoče on, čigar last sem, kateri je moj začetek in konec?“ A vendar se dobe tudi med onimi, ki imajo sicer vero, dosti ljudi, ki nikdar ne mislijo na to dolžnost svojega življenja, se nikdar ne vprašajo, ali je njih dejanje in ravnanje po volji Bogu ali ne. Kar imajo pred očmi, je navadno ljubi „jaz“, z vsemi posvetnimi željami in skrbi, ki so obrnjene le na uživanje in blišč. Kako redko mislijo na edino potrebno! In kaj čuda, da jih toliko zgreši cilj in pot k cilju že na tem svetu ter žive v zmotah, katere jih slednjič pogube. O Marija, ki si v svojem življenju tako zvesto Bogu služila, daj nam moč in milost, da nam nikdar in nikoli ne izgine izpred oči eno potrebno: izpolnjevati sveto voljo božjo.

II. Marija je Bogu služila z dušo in telesom. Gotovo je prav in pravično, če Najvišji od nas zahteva, da mu služimo kar najpopolnejše. Ali niso mar vse zmožnosti, telesa in duha, njegovi darovi? Zato mu moramo služiti z vsemi temi zmožnostmi. Ravno v tem se pa loči služba, s katero služimo Bogu, in ona, s katero služimo ljudem, ki so nad nami. Svetni knezi in vladarji morejo zahtevati le vnanjo pokorščino in službo. Da se le naše besede in dejanja vjemajo z vsemi ukazi, da ne prekršimo kake postave, dosti je, več ne more svetni knez zahtevati in bi se tudi uprli, ko bi kdo se drznil dotakniti se našega prepričanja, misli, nagnenj in želja. A ni tako pri Bogu! On je Gospod celega človeka! Zato, ne samo da more, ampak mora zahtevati, da mu služimo tudi po notranje, na tem mu je največ ležeče. „Bog je duh, in oni, ki ga molijo, ga morajo moliti v duhu in resnici.“ (Jan. 4, 24.) Služiti mu mora naš razum; da se uklonemo verskim razodetim resnicam ter kar nič ne dvomimo, četudi jih ne razumemo. Služiti mu mora srce, skrbno naj čuvamo nad njim in vse zatremo, kar je zoper voljo božjo. Volja naša se mora pod

vreči volji božji. To je notranja služba božja, bistveno, prav in poglavitno, a pridružiti se mora tudi zunanja, da tudi nazunaj delamo po božjih in cerkvenih zapovedih, ki uravnajo službo božjo. To ukazuje Gospod z besedami: „Ljubi Gospoda, svojega Boga . . .“ (Marka 12, 30.) Marija je vse to storila natanko in tako popolno, kolikor le človek more. Nje duša je bila svetišče, v katerem je neprestano gorela luč najčistejše ljubezni do Boga, kakor večna luč pred tabernakelom. Kako močna in stanovitna je bila vera ponižne device iz Nazareta! Ona veruje, da je njen sin Bog, ko ga vidi v jasicah, na križu. Temu srcu se nikdar niso približale niti najmanjše spačene želje, njena volja je vedno brezpogojno podvržena volji božji. Vestno je tudi izpolnjevala Marija postavo stare zaveze: ona čista devica ni bila dolžna iti štirideseti dan v tempelj, a šla je, ni bila dolžna hoditi v Jeruzalem k velikim praznikom, a hodila je. Gospod Bog pač ni imel ne v nebesih in na zemlji bitja, ki mu bilo služila s tako celim srcem, celo dušo, celim, nedeljenim bistvom, kakor je bila ponižna dekla Gospodova Marija. Zato jo je pa Gospod Bog tudi poplačal s plačilom nezaslišanim, čudovitim, tudi njeno telo, to lepo posodo še lepše duše, to zvesto orodje božje vdanega srca je vzel v nebo ter Marijo postavil za kraljico nebes in zemlje, Gospo angelov in ljudi.

A mi? Služimo li Bogu, z dušo in telesom, kakor Bog zahteva? Farizeji so bili silno natančni v svojem vnanjem obnašanju, goreči v molitvi, postu in miloščini. A znotraj polni napuha in ošabnosti, nevoščljivosti in jeze, maščevalnosti in sovraštva. Hudo obsodbo jim je zato Jezus Kristus izrekel: „Povem vam, če ne bo vaša pravica obilnejša ko pismarjev in farizejev, ne boste prišli v nebeško kraljestvo.“ (Mat. 5, 20.) Pobeljene grobove jih je imenoval, polne grdobje in gnusobe. Ravnotako malo všeč pa so Gospodu tisti kristjani, ki so na zunaj goreči in vestni, a znotraj ne krote svojih želja, svojih misli, ne zatirajo napuha in škodoželjnih misli, godrnjajo zoper Boga in njegove naredbe. Mnogo jih je, ki često na dan molijo: „Zgodi se tvoja volja,“ a nimajo druge želje, ko to, da se zgodi njih volja, ne pa božja. Toda pomnimo: vnanja služba božja brez notranje je kvečjemu hinavstvo, a znótranja spremljana z zunanjo, to stori človeka popolnega, da služi Bogu v duhu in resnici kot cel človek.

III. „Kličí Gospoda svojega Boga in njemu samemu služí!“ (Mat. 4, 10.) In Marija služi samo Bogu. Bog hoče biti sam

gospodar našega srca: ali vse ali pa nič. In ker ima Bog največje pravice do nas, zato zahteva, da služimo samo njemu in nikomur drugemu. Vsi drugi, kateri imajo še sicer pravico zahtevati, da jim služimo, starši, predstojniki, vladarji so le namestniki božji. Zato jim smemo služiti le radi Boga, ker nam Bog po njih razodeva svojo voljo, ne radi njih samih. Iz tega tudi sledi, da jim smemo služiti tudi samo tako dolgo, dokler njih ukazi niso zoper voljo božjo. Ako pa služimo ljudem samo iz tega namena, da jim dopademo, da dobimo plačila, pohvale in priznanja, če se torej nič na Boga ne oziramo, postavili smo poleg Boga še enega gospoda, kateremu se klanjamo. A čujte: „Nihče ne more dvema gospodoma služiti.“ (Mat. 6, 14.) Če pa slušamo svoje predstojnike tudi, kadar nam kaj grešnega ukazujejo, potem Boga ponižamo pod ljudi. „Sodite sami, ali je prav pred Bogom, vas (ljudi — veliki zbor) bolj slušati ko Boga.“ (Act. ap. 4, 19.)

Glejmo pa sedaj Marijo! Kako popolno služi ona samo Bogu. Uboga povelje rimskega cesarja, ki ji ukaže iti v Betlehem, pokorna je naredbam sv. Jožefa, poslušna zapovedim stare zaveze: vsepovsod vidi izraženo voljo njega, kateremu se je od prvega svojega trenutka posvetila s celim srcem. Ne enega koraka ni storila, da bi dopadla ljudem. Nje geslo je: „Enemu Bogu eno srce in celo srce.“ „Služite Bogu samemu“, nam kliče Marija s prestola svojega poveličanja. „Samo to vas bodi skrb, da dopadete Bogu. Vklonite se z veseljem, pa radi Boga, njim, ki so vaši predstojniki!“ Oj, naj se užge v naše srce misel: „Na svetu smo, da samo Bogu služimo, ne angelom, ne ljudem, še manj stvarem, marveč Bogu. Na tem je naša sreča za zemsko življenje ter tudi večno zveličanje.“

IV. „Marija si je izvolila najboljši del,“ pomeni slednjič tudi to, da je Marija Bogu vedno služila. Ne ene ure, ne ene minute se ni odtegnila Bogu. Vsak trenotek je bil njemu posrečen. Ostala je zvesta Bogu tudi na križevem potu, tudi pod križem, tudi ob grobu. Vedno in vsa božja, vedno v ustih in v srcu: „Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum!“

Nič krivice ne bom storil, če rečem: Mi pa ne delamo tako. Služimo Bogu, ne samo v sreči ter dnevih veselja, marveč tudi v dnevih križev in v žalosti recimo kakor Marija: Fiat! (Zgodi se!) Neprestana in nepretrgana bodi naša služba Bogu na zemlji, da se bo ta služba enkrat neprestano na veke nadaljevala v nebesih, v katera je ta pot tudi najkrajša in najvarnejša pot.

Lepo je in našemu srcu prikupljivo premišljevati Marijino življenje, lepo in ganljivo častiti jo z zaupnimi molitvicami ter pri-srčnimi pesmicami, a vse to še ni pravo Marijino češčenje. Tudi ko bi kdo solze točil ginjenja in veselja pri tem, to še ni dosti, Marija tega ne bo posebno vesela. Veselilo pa jo bo, ako bomo hodili po isti poti proti nebesom kakor ona, ako posnemamo njene čednosti. To je pravo Marijino češčenje. Izkušnja pa nas uči, da je Marija jako dobrotljiva Mati, ljubezniva Gospa ter mogočna Kraljica, ki nas za vsako molitvico, za vsako pesmico, za vsak pozdrav poplača ter nikomur ne ostane dolžna. Koliko večje bo šele naše plačilo, ako se z vso resnobo zavzamemo za to, da skrbimo po njenem zgledu za eno potrebno ter si izvolimo naj-boljši del, kakor smo to videli danes. Gotovi smo Marijine pomoči v življenju in v smrti. Amen.

Fr. S. Watzl.

2. Kdor časti Marijo, si izvoli najboljši del.

Marija je izvolila najboljši del, kateri
ji ne bo vzet. Luk. 10, 42.

Kdo je tista Marija, predragi v Kristusu, ki nima samo sreče, da jo obišče Gospod, ampak prejme od njega tudi zagotovilo, da je izbrala najboljši del? Jezus sam je to zagotovil Mariji, sestri Marte in Lazarja, ki je bivala v Betaniji; v višjem smislu in po prepričanju sv. Cerkve pa velja to o Mariji, preblaženi Devici, Materi božji, ki je danes vzeta v sveta nebesa.

Da, ta milostipolna Marija, prečista Mati Odrešenikova, gre danes v nebesa, da oni najboljši del, katerega si je v življenju izbrala, prejme iz rok svojega božjega Sina!

Kaj naj jaz vam danes na ta slovesni dan, ko obhajamo vnebovzetje Marijino, spodbudnega in zveličavnega povem? Ali naj vam govorim, kako sladko je sedeti z betanijsko Marijo pri Jezusovih nogah? Ali naj vam razlagam, kako koristen in srečen je tisti del, katerega si je izvolila Marija, Mati božja? Ne; danes vam hočem oznaniti nekaj ravnotako veselega, kakor je Gospod betanijski Mariji, ko ji je rekel, da je izbrala najboljši del. Rečem torej: Ne samo tisti si izvoli najboljši del, ki sedi ob nogah Gospodovih, ampak tudi tisti, ki sedi ob nogah Marije, prečiste Device. S temi besedami hočem reči — in to je predmet mojemu govoru —: Kdor pobožno časti Marijo, Mater božjo,

si izvoli najboljši del; najboljši 1. za sedanje življenje, 2. najboljši za posmrtno življenje. — Vnebovzeta Devica Marija, danes vse v tvojo čast!

I. Kaj je boljše tu na zemlji, kakor zvest prijatelj! Zvest prijatelj nam je tolažba v žalosti, podpora v potrebi, pomoč v nesreči, zavetje v stiskah, pribežališče v nadlogah. „Zvest prijatelj, pravi Sv. Duh po Sirahu (6. 14.), je močna bramba in kdor ga je našel, je našel zaklad.“

Toda, kako redki so vendar taki zvesti prijatelji tu na zemlji! David je sicer našel zvestega Jonatana, pa kako malo je zdaj takih Jonatanov! Kako nestanovitni, kako spremenljivi, kako sebični, kako hinavski so prijatelji tega sveta! Že Ovid, star rimski pesnik, toži nad to nestanovitnostjo zemeljskih prijateljev: „Dokler si srečen, tako piše, imaš neštevilno prijateljev. Kadar ti pridejo pa hudi časi, ostaneš sam.“ Celo Bog nas je hotel resno posvariti po preroku Jeremiju pred prevelikim zaupanjem na človeško prijateljstvo: „Nespameten človek, pravi, ki zaupa v človeka . . . in katerega srce odstopi od Gospoda.“ (Jer. 17. 5.)

Zdaj vas pa vprašam, predragi, ali ne ravna tisti pametno, ki si pri tej nestanovitnosti vsega človeškega prijateljstva poišče drugo zvestejše prijateljstvo? In kje je najti tako? Tako je prijateljstvo Marijino. Marija je prijateljica, ki se ne da nikoli zastonj klicati na pomoč. V vseh nadlogah more in hoče pomagati tistim, ki jo pobožno časte.

Nauk naše svete vere je, da nam morejo svetniki božji veliko izprositi s svojo priprošnjo pri Bogu. Sveto pismo nas zagotavlja, da prinašajo nebeški angeli pred prestol božji naše molitve in jih Bogu darujejo kot dragoceno kadilo. In ali ne beremo v evangeliju, da je storil Sin božji na prošnjo svoje Matere v Kani prvi čudež in izpremenil vodo v vino?

Da, preljubi verniki, zdaj pa naredimo primeren sklep! Če nam morejo že svetniki, ki so le prijatelji božji, toliko zadobiti s svojo priprošnjo, kaj nam bo Bog šele dal, če ga bo prosila prečista Mati njegovega Sinu! In nadalje, če je že naša molitev prijetno kadilo Bogu, ako mu jo darujejo angeli, kako prijetna mu mora biti šele, če mu jo daruje kraljica angelov! In naposled, če je že Sin božji svoji Materi na ljubo storil prvi čudež, ko je bila še na zemlji v umrljivem telesu, kaj ji bo na ljubo storil šele zdaj, ko je kraljica nebes in zemlje! Da, s sv. Bernardom rečem:

Imamo Marijo v nebesih za priprošnjico pri Sinu, kakor imamo Jezusa Kristusa za priprošnjika pri Očetu.

In menite li, predragi, da Marija ni prav tako pripravljena in voljna nam pomagati, kakor je mogočna? Jaz v tem oziru molčim. Pa namestu mene govore stotine svetišč in božjih potov, na katerih deli Marija vsak dan v obilici dobrote in milosti; govore tisoči od vernih in pobožnih častilcev Mariji posvečeni in darovani spomeniki, kateri svetu oznanjujejo, kako je ta ali oni siromak in nesrečnež dosegel rešitev s pomočjo Marije.

O zares, prevelika je tvoja dobrotljivost, Marija! Kdo je kdaj pribežal k tebi, ne da bi ga bila rešila? Kdo je kdaj tebe klical zastonj na pomoč? Vsakdo je marveč tukaj vedno najboljši del izbral, kdor je tebe častil.

II. A tudi za večno življenje si izbere vsakdo najboljši del, kdor časti Marijo.

Ako je Marija že tako pripravljena, pomagati nam v časnih potrebah, v telesnih zadevah, koliko bolj bo šele skrbela za naše duše, za naše prihodnje življenje, za našo večnost.

Marija dobro ve, da je človeška duša neskončno dragocenejša od telesa; dobro ve, da njen Sin ničesar bolj ne želi, nego da bi vsi rešili svoje duše in dosegli večno zveličanje; dobro ve, da je le vsled tega postala Mati božja, ker se je hotel Sin božji učlovečiti, da bi nas odrešil grehov in večnega pogubljenja; in ravno zaradi tega, ker vse to ve, je njena največja skrb, grešnike spraviti z Bogom in vse rešiti, ki se k njej zatekajo.

O, nebeški prebivalci, ki ste se v življenju na zemlji po Marijini priprošnji spravili z Bogom, zdaj pa z Marijo uživajte večno veselje v nebesih, o, da bi vas mogel vse imenovati! O, spokorniki, ki še na zemlji živite in ste svoječasno stali že pred peklenkim breznom, zdaj pa po poti zveličanja hodite s pomočjo Marije, o, da bi vas mogel vse poklicati! O, pravični, ki ste tu pričujoči in mi v srcu pritrjujete, da je Marija, h kateri ste pribežali, vas pripeljala na pot čednosti, o, da bi vas vse mogel poznati! O, predragi, kako bi se vi vsi začudili nad nepopisno skrbjo Marijino, katero ima za zveličanje vseh ljudi! Z vsem pravom jo imenuje sv. Cerkev pomoč kristjanov in pribežališče grešnikov.

Predragi v Kristusu, če smo bolni, zatecimo se k Mariji, ker ona je zdravje bolnikov; če smo žalostni, pribežimo k Mariji, ker ona je tolažnica žalostnih; če smo v izkušnjah in grehah,

če smo v dvomih, poiščimo Marijo, ker ona je sedež modrosti in mati dobrega sveta! Skratka, bodimo v katerikoli nadlogi, stiski in zadregi, vedno se obračajmo na Marijo, ker ona je pomoč kristjanov, ki nikogar nikoli ne zapusti, kdor jo zaupno in pobožno prosi pomoči. In če si hočemo zagotoviti srečno smrtno uro ter doseči večno zveličanje v nebeškem kraljestvu, priporočajmo se Mariji, ker ona je vrata nebeška, in kdor bo hodil skozi ta vrata v nebesa, ne more zaiti, ampak mora svoj cilj doseči. Tako si resnično izvoli vsakdo najboljši del za čas in večnost, kdor Marijo pobožno časti.

Ti pa, o, nebeška kraljica in naša pomočnica Marija, katere slovesno vnebovzetje danes praznujemo, prosimo te, obračaj vedno svoje milostljive oči iz nebes na nas in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blagoslovljeni sad svojega telesa! Amen.

Po P. R. Graserju O. S. B.: K. Čik.

Enajsta nedelja po binkoštih.

1. Homilija.

In mu pripeljejo gluhega in mutastega,
in ga prosijo, da naj položi roko nanj.
Mark. 7, 32.

Čudno se nam mora zdeti, zakaj da se je Gospod Jezus pri ozdravljenju gluhega in mutastega poslužil toliko vnanjih obredov, ko ga je vendar zamogel s samim dotikljejem, ali s samo besedo, ali celo s samo svojo vsegamogočno voljo ozdraviti. Jezus je namreč vzel gluhega in mutastega izmed množice na stran, in je vtaknil svoje prste v njegova ušesa ter je pljunil in se dotaknil njegovega jezika, in je pogledal v nebo in zdihnil, in mu rekel: Efeta, to je, odpri se. Brez vsega vzroka naš božji Zveličar vsega tega gotovo ni storil, ampak hotel nas je z vsem tem učiti prav imenitnih resnic. Posebno nas je hotel s tem učiti, da se grešnik, ki je Boga zapustil, le s pomočjo milosti božje more k Bogu nazaj vrniti, in koliko je k temu potrebno, da se grešnik izpreobrne in pripelje na pot izveličanja. In ravno v ta namen premišljujmo danes, kako da je Jezus evangeljskega gluhomutca ozdravil, in kako da se grešnik more izpreobrniti. Začeti hočem v imenu Jezusa in Marije.

Da je bil evangeljski gluhomutec ozdravljen, je pred vsem drugim pripisovati temu, da so ga drugi usmiljeni ljudje pripeljali k Jezusu. Sveti evangelij pravi: „In mu pripeljejo gluhega in mutastega, in ga prosijo, da naj položi roko nanj.“ Gluhomutec ni nič o Jezusu slišal, ker je bil gluha, in ga tudi sam prositi ni mogel, ker je bil mutast. Kako potrebno je torej bilo, da so ga drugi usmiljeni ljudje pripeljali k Jezusu in zanj prosili, da naj bi ga ozdravil. — Ravnotako gluha in mutast je tudi marsikateri grešnik na svoji duši: on je gluha za glas božji, za besede večnega življenja, zato se ogiblje božje besede, ljubše mu je prazne besede, kakor svete resnice poslušati; in on je tudi mutast, in tako nezmožen, da bi dušnemu zdravniku, izpovedniku, odkril rane svoje duše, in da bi mogel prositi za dušno zdravje. — O kako potrebno, dobro in zveličansko je torej, take na duši gluhe in mutaste z ljubeznivim prigovarjenjem in opominovanjem k božji besedi in k izpovedi pripeljati in Jezusa za njih dušne ozdravljenje in izpreobrnjenje prositi!

„In (Jezus) ga je vzel izmed množice na stran.“ Ker gluhomutec ni mogel ne slišati, ne govoriti, zato mu je hotel Jezus z znamenji na znanje dati, da hoče nekaj posebnega ž njim storiti ter ga ozdraviti. — To odpeljanje od ljudstva v samoto pa lepo pomenja, kaj da je pred vsem potrebno za izpreobrnjenje grešnika — ločitev od sveta in njegovega šuma, to je, da se odtegne od tistih, ki so mu bili dozda v izpodtikljej, v pohujšanje in v padec. Kako le more božji glas v sredi šumnega sveta priti do ušesa grešne duše? Bog se sicer more povsod ljudem spoznati dati, vendar pa je samota in odtegnjenje od sveta tisti kraj, kjer Bog dušno uho odpira in daje slišati svoj zveličanski glas. „Popeljem jo (dušo) v samoto, in ji bom na srce govoril“ (Ozej. 2, 14.), tako je govoril Bog pri preroku Ozeju. In sv. Tereziji je nekda Bog razodel, rekoč: „Rad bi hotel z ljudmi govoriti, in jim svoje skrivnosti odkriti, pa njih srce ima toliko opraviti s stvarmi, da mi ne pripusti nobenega prostega trenutka, da bi mu mogel svojo voljo razodeti, ali pa je zavoljo posvetnega šuma tako gluha, da mojega zveličanskega glasu ne more slišati.“ Sveto pismo nam pove mnogo zgledov, kako da je Bog v samoti z ljudmi govoril in jim obilno milost izkazal, n. pr. Noetu, Abrahamu, Mozesu, preroku Eliju in drugim. „Naj se prebira sveto pismo, pravi kardinal Hugon, in lahko se najde, da Bog ni celi množici govoril, razen na gori Sinajski. Sicer pa je vselej le posa-

meznim, ločenim od posvetne druhali in posvetnega šuma, v kaki samoti, ali na kaki gori govoril.“ In res, kako bi bilo mogoče, da bi mogel zveličanski božji glas slišati tak, ki se noče ločiti od družbe posvetnjakov, ponočnjakov, pijancev in drugih pohujšljivih ljudi, ali ki vedno le v posvetnem šumu žive?

„In je vtaknil svoje prste v njegova ušesa.“ S tem je hotel pričujoče prepričati, da je moč božja, ki ozdravlja, zakaj prst pomenja prst božji ali moč božjo. — Pa tudi izpreobrnjenje grešnika je delo božje, delo milosti božje, ki jo Bog človeku daje, da mu duhovno uho odpre, da sliši to, kar je njemu v izveličanje. „Gospod Bog mi je odprl ušesa, jaz pa nisem nasprotoval“ (Iz. 50, 5.), je rekel prerok Izaija. S tem je naznanjeno, da Bog ne daje le samo milosti, slišati božji glas, ampak ga tudi voljno sprejeti; zakaj veliko jih je, ki imajo ušesa za poslušanje, in vendar ne slišijo.“ Mnogi slišijo božjo besedo sicer s telesnimi ušesi, ne pa z dušnimi, zato je ne sprejmejo z veseljem in je nočejo izpolnjevati. „Prst v ušesa položiti,“ pomenja, na duši gluhega nagniti, da voljno sprejme božjo besedo in je pripravljen, jo izpolnjevati. O koliko jih sliši najlepše in najbolj potrebne in zveličanske nauke, pa se jih nič ne primejo, ne dobivajo nobene dobička iz njih. Veliko jih sliši najlepše zglede svetnikov, najlepše izreke in nauke za svoje življenje, pa vse gre pri enem ušesu noter, pri drugem ven. Milost božja mora človeka v to nagniti, in tako rekoč mu prst v ušesa položiti. Koliko grešnikov, ki so izpreobrnjeni, je to izkusilo! Kako lepe in zveličanske nauke so poprej slišali, pa jih niso razumeli, in si jih niso k srcu vzeli! Ravno taki nauki so bili, kakor jih zdaj slišijo; pa takrat še niso imeli nič srca, nič spoznanja in veselja zanje! Zdaj pa jih slišijo in razumejo in po svoji slabi moči izpolnujejo. Zakaj? Zato ker je Bog takorekoč prst svoje milosti v njih ušesa položil.

„Ter je pljunil in se dotaknil njegovega jezika.“ Da je marsikateri mutast, pride odtod, ker ne sliši. Govorjenje pride od sluha. Zato je Kristus dal najprvo gluhemu slišati, in potem govoriti. — Tako mora tudi grešnik najprej začeti besedo božjo z veseljem poslušati in izpolnjevati, potem bo tudi začel prav in po volji božji ter v božjo čast govoriti. S slino pa se je Jezus mutastega dotaknil zato, ker slina iz Jezusovih ust pomenja božjo modrost. Ako se namreč božja modrost našega jezika dotakne, potem bo naš jezik zdrav in bo za čast božjo govoril ter se obtožil pri izpovedi svojih grehov.

„In je pogledal v nebo in vzdihnil.“ S tem pogledom proti nebesom in z vzdihljejem je Jezus na znanje dal, kako potrebno je grešniku proti nebesom pogledovati, vzdihovati in prositi za potrebno milost izpreobrnjenja. Zakaj, če grešnik ne prosi, sam ne vzdihuje k Bogu, k preblaženi Devici Mariji za milost izpreobrnjenja, kako hoče brez molitve tako veliko milost doseči? Četudi drugi molijo za njegovo izpreobrnjenje, je sicer to dobro delo in koristno, vendar pa grešniku ne more zadosti pomagati, dokler sam ne moli in ne prosi za svoje izpreobrnjenje. Radi tega glejte in vzdihujte proti nebesom, k usmiljenemu Bogu, k Mariji, pribežališču grešnikov, vsi tisti, ki v grehah živite, da vam usmiljeni Bog dá milost resničnega izpreobrnjenja po priprošnji preblažene Device Marije. Amen. † J. Kerčon.

2. Jezik, nevaren ud.

Dotaknil se je njegovega jezika, je pogledal v nebo in vzdihnil.

Mark. 7, 34.

Najboljši razlagavci svetega evangelija so razni cerkveni očetje v prvih stoletjih krščanstva. Ko razjasnujejo današnji sveti evangelij, poudarjajo, da je to čudno, da Gospod vzdihujoč pogleda v nebo. Bržkone, pravijo, je mislil na to, da temu dosedaj mutastemu človeku sicer izkaže veliko dobroto, ko mu razveže jezik, a dá mu tudi mnogo prilike k grehu. Če kdo, pač Jezus Kristus pozna slabost našo ter nevarnosti, katere ima v sebi dar govora. Mi smo tako srečni, da po milosti božji lahko rabimo svoj jezik, ker je zdrav: bodi nam, dragi v Kristusu, to ravnanje Gospodovo opomin, da brzdamo in krotimo ta ud svojega telesa. Da, slušajmo in storimo, kar nam vелеva Sv. Duh v sv. pismu: „S trnjem zagradi svoja ušesa, svojim ustom napravi vrata in ključavnice, srebro in zlato raztopi in tehtnico naredi svojim besedam.“ (Sir. 28, 28–30.) Pomnite tudi, kar govori sv. Janez Krizostom: „Da ima kaka hiša ali mesto okna, vrata in obzidje, zato še ni varna, če manjka ljudi, ki jih stražijo, ter vedo, kdaj jih je treba odpreti in zapreti; tako so pa tudi usta in jezik brez koristi, ako jih pamet ne čuva in straži, pamet, ki naj ve, kdaj je pametno jih odpreti in zapreti.“ Prav živo bi vam danes rad opisal nevarnosti jezika, pa tudi pokazal, kako ga treba

varovati, da ne izgrešimo nebes. Premnogi so se že pogubili samo radi jezika. Da tudi nas ta usoda ne zadene, dajmo se poučiti, prepričati, a z božjo pomočjo tudi poboljšati!

I. Koliko grehov se naredi z jezikom! Protiversko govorjenje, nečisto govorjenje, laž, obrekovanje, opravljanje, podpihovanje, krivo pričanje, krivo priseganje, hinavsko govorjenje, zaničevanje, zasramovanje, prepir, zapeljevanje, ošabno govorjenje, norčevanje itd., vse to so grehi jezika: ni je zapovedi, zoper katero bi se ne pregrešili z jezikom. Že iz tega razvidite, kako nevaren ud je jezik, ki je že brezštevilm ljudem vzel čast in dobro ime, premoženje in srečo, a tudi brezštevilm ljudi spravil v večno nesrečo. Ali torej nima prav modri Sirah, ki govori (28, 22): „Mnogo jih je padlo v ostrini meča, pa ne toliko, kolikor jih je poginilo zaradi svojega jezika.“ Kaj čuda torej, da je Jezus Kristus vzdihnil, ko je razvezal jezik? Iz zgolj ljubezni je uslišal prošnjo nesrečnega človeka ter mu dal dar govora, a on dobro pozna človeka in zato ga skrbi. Majhen je sicer ta košček mesa, ki mu pravimo jezik, a neznansko gorje se ga drži. Saj tako govori sv. Jakob (3, 5. 6.): „Tako je jezik sicer majhen ud, pa veliko hudega napravi. Glej, majhni ogenj, kako velik gozd užge! Tudi jezik je ogenj, svēt krivic.“ Apostol hoče s tem reči: Jezik skriva v sebi, dejal bi, cel svet hudobije, ker nas more zapeljati v najrazličnejše pregrehe. Podobno govori o jeziku sv. Bernard: „Jezik je spolzek kakor riba, zbode kakor pušica, umori prijateljstvo, neti in kuri sovraštvo, vzbuja prepir, seje needinost. Z enim mahljem udari in umori mnogo ljudi. Prijazen je, pa potuhnjen ter komaj čaka, da izlije vino ter nalije žolča.“ „Jezik je majhen ud, pa, ako ne paziš nanj dobro, velika nesreča.“

Ko so apostola Petra dolžili dekle in vojaki in drugi na dvorišču velikega duhovna, da je tudi on učeneč Kristusov, je prvič odgovoril: „Ne poznam ga,“ drugič: „O človek, jaz nisem bil ž njim,“ tretjič: „Človek ne vem, kaj govoriš . . .“ In tako je trikrat zapored hitro zatajil svojega Učenika. Malo besedi, pa trije veliki smrtni grehi, s katerimi bi ga bil jezik spravil v pekel, da ga ni milostipolni pogled Jezusov spravil na pot pokore. — In glejte nesrečno Safiro! Ko jo je apostol vprašal, ali sta ona in njen mož njivo res za toliko prodala in ne za več, je odgovorila samo: „Da, za toliko.“ A v teh malih besedah je bila skrita tolika grda laž zoper Sv. Duha, da je na mestu umrla. — Kralja

češkega Podjebra da je nekoč brivec, medtem ko ga je bril, vprašal: „V čigavih rokah je sedaj kralj in kraljestvo češko?“ Češ: samo enkrat potegnem, pa je tvojega kraljestva konec. Kralj je pogoltnil svojo jezo, a ko je bil brivec gotov, ga je tako sunil z noge, da je mrtev obležal. Kaj je imel nespametni človek od predrznega vprašanja? In lahko bi vam še povedal to ali ono zgodbo, pa ali ni jezik tudi že vas pripravil v težave, sramoto, škodo, ker niste molčali? In kolikokrat ste se že morali pri izpovedi izpovedati grehov jezika: pa ste se že tudi poboljšali? Kaj vam je pomagalo izpovedati se, če pa niste imeli trdne volje krotiti svoj jezik? Ponavljal se bo spet greh pri Bogu, škoda pri ljudeh in poguba pri vas. Prav, popolnoma prav imata modri Sirah in sv. Jakob. Vprašajte tega ali onega v peklju, zakaj si tu? „Jezik, oh jezik ta me je pripravil sem. Boga sem preklinjal in kvantal in čast kradel; hudo sem se pregrešil zoper ljubezen do Boga in do bližnjega, sedaj sem pa tukaj. Oj, nesrečni jezik, zakaj te nisem krotil, večno me sedaj pokoriš.“

II. Lahko bi vam o nevarnosti jezika še kaj povedal, a komur to ne zadostuje, mu je pač težko pomagati in ga prepričati. Mislim, da je dosti razvidna resnica: Kdor se hoče obvarovati časne in večne nesreče, kroti, brzdaj svoj jezik! Psalmist (33, 12. 13.) vpraša: „Kdo je človek, ki želi življenje in bi rad videl dobre dni?“ ter takoj sam odgovarja: „Varuj svoj jezik pred hudim in tvoje ustnice, da ne bodo govorile lažnjivo.“ Istih besedi se poslužuje sv. Peter (1. 3, 10.): „Kdor ljubi življenje in želi videti dobre dni, obvaruj svoj jezik hudega in ustnice, da ne govore laži.“ Ko bi bolje brzdali svoj jezik, bi pač ne bilo toliko besedi, ki žalijo bližnjega ter napravljajo prepir, ter nam jemlje mirne, srečne dni. O miru in sreči pa ni mogoče govoriti tam, koder nimajo ljudje drugega nujnejšega opravila, ko dan za dnem obirati celo vrsto ljudi, jih obsojati, jim podtikati slabe namene ter njih dejanja napak razlagati. In ljudem je to celo v zabavo; tudi taki se dobe. Da med takimi ljudmi živeti ni ravno prijetno in veselo, morebiti ne verjamete, in res prej ne boste verjeli, dokler vam ne bodo drugi povrnili, kar jim vi sedaj z jezikom hudega storite. Jezik, to je prvo orodje za greh. Jezik seje laž v svet, daje hudobne svete, zapeljuje nedolžnost. Kako gibčen, kako gladek je jezik, zato ga je tudi težko preobvladati. Kdor pa je svojega jezika gospod, bo tudi gospod drugih počutkov, kakor nas zatrjuje sv. Jakob (3. 2.): „Kdor v nobeni

besedi ne greši, je popoln mož, tudi celo svoje telo lahko brzda.“ Ko bi mi bolje brzdali svoj jezik, bi imeli tu na zemlji mirno, prijetno življenje, a tam v nebesih večno izveličanje. To je tako resnično, da cerkveni očetje učé: „Znamenje izveličanja je, če je človek previden v svojih besedah, da mu ne uide nič grešnega.“ To tudi Sv. Duh govori: „Smrt in življenje je v roki jezika.“ (Preg. 18, 21.), t. j. če jezik krotiš, zadobiš večno življenje, ako ga ne krotiš, večno smrt. In zopet pravi (Preg. 13, 3.): „Kdor varuje svoja usta, varuje svojo dušo.“

Ni tako napačna beseda, ki se večkrat sliši: On ima srce na jeziku. Pomeni sicer: strašno rad govori in kar ničesar ne more zamolčati. Pa je tudi drug pomen: nihče ne ve, kakšno je tvoje srce: črno ali belo, lepo ali grdo. A poglej na jezik! Če govori besede čiste, pobožne, skromne, ne boš se dostikrat zmotil, če rečeš: krščanski, bogaboječ človek je. Umazane, brezbožne, sovražne besede pa kažejo tvojo črno, umazano dušo. To berem jasno zapisano: „Iz svojih besedi boš opravičen, iz svojih besedi boš obsojen.“ (Mat. 12, 37.) Človek je pač takšen, kakor govori. Govorjenje je najpopolnejši dar človekov, dejali bi cvet njegovega bistva: po cvetu že poznam rastlino. Lepo pravi sv. Križostom: „Svetili naj bi vedno z ustmi in jezikom. Kakor jezik razodeva barbara, Scita in Grka, tako se bomo pokazali kot apostole in angele, če kot taki govorimo.“

III. Ali še dvomite, da je brzdati jezik jako potrebno in koristno. In zato me tudi vprašate, kaj naj storim, da krotim svoj jezik? Pomočkov pač dosti, le glejte, da jih boste rabili. Res, da: „Jezika ne more noben človek krotiti“ (Jak. 3, 8.), namreč iz svoje lastne moči. Pomočnika pri tem delu nam kaže Sv. Duh (Prov. 16, 1.): „Človek sicer pripravi srce, a Gospod vlada jezik.“ Kaj nas to uči? Resne, odločne volje moramo trdno skleniti: pazil bom na svoj jezik, da ne bo govoril grešnega. A jaz sem slab, zato moram prositi Boga, ki naj mi pomaga, da to res storim, zlasti, če živim med ljudmi, ki sicer dosti ne pazijo na jezik in je torej obilo prilik za greh. „Postavi stražo, Gospod, pred moja usta,“ je prosil David. Najboljša straža, najtrdnjša vrata so pa milost božja. Veliki cerkveni učenik sv. Avguštin je iz lastne izkušnje vedel, kako nevaren ud je jezik, ki ga je bil v mladosti spravil v marsikak greh; a ko se je izpreobrnil, ga je bila velika skrb, jezik krotiti. „Dan za dnem goreča ognjena peč je človeški jezik, iz katerega švigajo kakor plameni brezbožne

besede. Tudi v tem ukazuješ nam zdržnost, o Gospod! Daj, kar zapoveduješ, in potem zapovej, kar hočeš. Ti veš, kolikokrat da sem vzdihoval iz srca k tebi in pretakal cele potoke solza.“ Po njegovem zgledu prosimo prav goreče od Boga milosti v boju s svojim jezikom. Zjutraj, pri sveti maši, pri delu, pred pogovorom govorimo: „Gospod odpri moje ustnice in moja usta bodo oznanjevala tvojo slavo“, da ne bom govoril nič zoper čast božjo in ljubezen do bližnjega. — Pa tudi sami se moramo potruditi. Milost božja nas ne sili, dasi brez nje nič ne moremo, moramo se sami premagovati in paziti na svoje besede. Sv. Peter Alkantara je jemal tri leta kamenček v usta, ki ga je vedno opominjal: pazi na svoj jezik. Posnemajmo to gorečnost, Bog bo dal obilo pomoči in prenehalo bo grešno govorjenje. Kajpada, treba se ogibati tistih prilik in oseb, ki so nam bile povod grehov jezika. Pes ne gre nikdar več v kuhinjo, koder so ga polili. Koliko bolj se bo bal pametni človek prilike! In če res treba iti med take ljudi, bodi silno oprezen, potem si izprašaj svoje vest ter premisli vse okoliščine in če ti vest očita, da si se spet pregrešil z jezikom, naloži si kako majhno pokoro, kako molitvico ali kako malo zatajevanje. Pa to treba delati vztrajno in počasi bodo tudi nam veljale besede sv. Jakoba: Kdor ni grešil z jezikom, je popoln mož!“

Ko smo torej premislili, da je jezik res nevarna reč, da ga treba krotiti in kako to storiti, je morebiti ta ali oni nevoljno zagodrnjal: „Kaj bom moral vedno molčati?“ (Toda povedal sem, kako in kdaj je treba govoriti.) Kdor bi tako mislil ali celo rekel, s tem pokaže, da je prav v živo zadet, da se je njega jako prijelo. Pa je že tako; kadar nas kdo prepriča, da nismo česa prav storili, brž se ošabno odrežemo: sploh nič ne bom delal, mesto da bi rekli: bom napravil boljše. Evangelij pravi o ozdravljenem: „In je prav govoril.“ Gospod Jezus Kristus je pač kot Vsemogočni napravil velik čudež, a jaz ga ne morem, dasi bi rad naredil, da bi vi vsi prav govorili. Ker to pač moramo reči, da je pri nas grehov jezika, da je strah in groza. Ne rečem, da zlorabite jezik iz hudobije, tega vas ne dolžim. A iz nepremišljenosti in prirojene zgovornosti ste že marsikaj časti ukradli Bogu, marsikaj hudega storili bližnjemu. Zato kličem danes nad vas milost božjo, da bi sklenili govoriti premišljeno in krščansko, da bi v prihodnje prav govorili. Amen.

Fr. S. Watzl.

Dvanajsta nedelja po binkoštih.

1. Hvaležnost za milost odrešenja.

Neki človek je šel iz Jeruzalema v Jeriho in je padel med razbojnike.
Luk. 10, 30.

Kako bridka je izguba posvetnega premoženja! Na obrazu pusti taka žalost globoke brazde — struge potokov solzâ. — Ko se je očak Job v dnevih nesreče spomnil prošlih srečnih časov, tedaj je solznih oči vzdihnil: „Jaz, nekdam tisti bogati, sem bil naglo strt: zgrabil je moj tilnik, potrl me je in me postavil sebi kakor znamenje. Obdal me je s svojimi sulicami . . . vsekal mi je rano za rano, planil je name kakor velikan.“ (Job. 16. 13. 14.) — Tako se je zgodilo očaku Jobu v malem in posvetnem, kar se je zgodilo človeškemu rodu v velikem in splošnem blagru po prvem grehu Adama. — Po božji pravični obsodbi je bil grešni človek vržen iz raja v pekel, iz srečnega položaja ljubezni božje v nesrečno stanje sovraštva: greh ga je ranil do smrti.

To nesrečno stanje človeštva slika prilika, ki smo jo brali v današnjem evangeliju; zakaj popotnik iz Jeruzalema v Jeriho ni nihče drugi, kakor človeški rod, potem ko je bil izgnan iz raja, kraja miru in sreče, kar pomenja beseda Jeruzalem.

Rane pomenjajo greh in kazen zanj. Samaritan pa je Gospod Jezus sam, ki je obvezal človeškemu rodu rane greha in kazni z milostmi odrešenja.

Lahko si mislimo, kako vesel in hvaležen je bil nesrečni ranjenec svojemu Rešeniku.

Učimo se od njega hvaležnosti za milost odrešenja in premislimo danes, kako dober je Bog, ki nam je poslal tako usmiljenega Samaritana.

I. Iz Jeruzalema v Jeriho je blizu šest ur hoda. Pot vodi po zelo pustih krajih in še dandanes nevarnih soteskah. V mraku in ponoči si tamkaj človek ni svest življenja, ker roparskih beduinov v bližini ne manjka. — Gospod Zveličar je namenoma za svojo priliko izbral ta kraj, da bi nam pojasnil, kod je hodil človešk rod, da je zašel v toliko nesrečo.

Po nevarnih soteskah grešnega življenja, v mraku verskih zmot in slednjič popolno temne noči poganstva in nevere je človeški rod vsled dušnih ran opešal in se onemogel zgrudil v

splošni spridenosti. Iz knjig svetega pisma, pisanih v zadnjih stoletjih pred Kristusom, lahko posnamemo, kako željno je človeški rod pričakoval in hrepenel po Rešeniku iz splošnega gorja.

Sin božji je prišel: prinesel je luč svojega nauka in svoje milosti. Od takrat človeški rod hodi, to je, mi, ki smo kristjani, hodimo po poti resnice v polni svetlobi solnca pravice, kakor imenuje sveto pismo Gospoda Zveličarja. In nam veljajo besede sv. Pavla, ki pravi: „Noč je prešla, dan pa se je približal! Odvrzimo tedaj dela teme in oblecimo orožje svetlobe: kakor po dnevu počteno hodimo!“

Pot nevernikov, poganov je bila pot zavita v temo verske nevednosti: pravega Boga niso poznali in niso vedeli, kaj je njegova volja. Čutili so breme in želeli si pomočnika, rešenika; niso se pa zavedali, da to breme povzroča greh; saj so z grehom čistili bogove.

Torej, kolika sreča za nas, da nam sveti luč prave vere, kako hvaležni moramo biti Bogu zato, da vemo, koga naj častimo. Mi poznamo njegovo voljo, mi vemo prav ceniti lepoto čednosti in grdobno strasti; mi poznamo vrednost minljivih svetnih in vrednost neminljivih božjih darov in dobrot.

Toda nasprotno, ko to vemo, pa vkljub temu za greh živimo, je naše zadolženje in prihodnja kazen toliko večja, kolikor bolj smo se poglobili v spoznanje Boga in njegove svete volje; z drugimi besedami: mi kot kristjani smo, če grešno živimo, bolj kaznjivi, kakor so bili pogani.

Zakaj lahko se izgubi z neznanega pota, kdor hodi v temi; nerazumljivo pa je, če kdo o belem dnevu zaide s pota, ki mu je znan; prvo velja o poganu, drugo o kristjanu. Beli dan pa je za nas, ki smo bili v katoliški Cerkvi rojeni, ki smo od svojega detinstva sèm že bolj poučeni v božji resnici, kakor je bil katerikoli modrijan starega veka.

Kristjan! kako dober je Bog, ki ti je z življenjem že prižgal luč prave vere: kako hudoben pa si nasprotno ti, ako tej luči ne prilivaš olja, to je, zanemarjaš molitev in svete zakramente, to olje žive vere!

II. Res je to, da je greh naših prvih staršev v kazen vsemu človeškemu rodu kot posledico zapustil ne samo otemnenje razuma, ampak tudi poslabšanje volje za vse dobro. In sveta vera nas uči, da je človek vsled izvirnega greha postal nezmožen, iz lastne moči kaj dobrega storiti, sploh božjo voljo

izpolnjevati; tudi voljo zato je izgubil. Da torej moremo in hočemo delati, kar je po božji volji, nam je potrebna dejanska milost božja, ki nam vlije v dušo krščansko čednost. Ta krščanska čednost pa je dar božji in ta dar nam je zaslužil usmiljeni Samaritanec, Gospod Jezus Kristus.

„Vse premorem v njem, ki me krepča,“ pravi sv. Pavel (Filip. 4. 13.) In sv. Avguštín uči: „Milost stori, da ne spoznamo samo, kaj nam je storiti, ampak da storimo, kar smo spoznali!“ (De gratia cap. 12.) Kako lepo se kaže to v življenju sv. Ignacija Loj. Ta svetnik je bil prej častnik v španski armadi in zelo lahkomišljen človek, kar vero zadeva.

V boju je bil ranjen. V bolnišnici mu je bilo seveda dolgočas; preganjal si ga je z branjem knjig. Dobil je v roke tudi knjigo življenja svetnikov. Prebiraje jo, je spoznal, kako neumno, lahkomišljeno in pregrešno je bilo dosedaj njegovo življenje. V njegovi duši je polagoma postalo svetlo. Božja milost je začela delovati: razsvetlila je njegov razum, da je izprevidel, kako je dosedaj hodil po napačnih potih. Boj se je začel v njem: spoznal je hudo, ni se pa mogel odločiti za dobro. Toda glejte, božja milost mu je še dalje pomagala. Začelo se mu je studiti prejšnje življenje in hrepenel je po poboljšanju: trdno je sklenil, da bo drugače začel živeti. Milost božja je torej nagnila njegovo voljo k dobremu: milost božja ga je tudi krepčala, da je svoj sklep v dejanju izvršil. Danes je svetnik.

Motil bi se, kdor bi trdil, da se usmiljenega Samaritance, Gospoda Jezusa, pomoč kaže le v svetnikih in raznih čudežnih izpreobrnjenjih.

O kristjan, spomni se, kako težko ti je bilo pri srcu, ko te je ta ali oni greh pekel, kako rad bi se ga bil znebil, pa se nisi mogel odločiti, da bi šel tja, kjer bi se ga mogel znebiti in dobiti odpuščanje. Boj je trajal dolgo. Ali glej, vse je tako prišlo skoraj nepričakovano, da si klečal pri izpovednici in povedal, kaj te teži. Pozneje sam nisi hotel umeti, kako da ti se je prej težko zdelo, kar imaš sedaj za lahko in samoposebi umevno, spravo z Bogom. Vidiš dejansko milost, ki ti jo je zaslužil Gospod, usmiljeni Samaritanec? Dejansko milost, pravim, ki te je nagnila, da si poiskal zdravnika, se dal ozdraviti in sprejel iz njegovih ust navodilo, kako hodi, da ne padeš več med razbojnike.

Glejte, kako dober je Bog, ki nam v sveti veri ni samo razsvetlil pot, po kateri hodimo, da se izveličamo, ampak nam pomaga na tej poti tudi s svojimi milostmi.

III. V luči svete vere šele prav spoznamo, da zahteva greh tudi kazen.

In ker nam večno kazen za smrtni greh odpusti božje usmiljenje, učimo se iz tega usmiljenja prav ceniti to, kar mi imenujemo trpljenje tega sveta.

Glejte revščina, bolezni, težave, itd., kaj so drugega, kakor rane, ki jih seka greh našemu telesu, ki je duši pomagalo z grehom žaliti Boga.

In zopet je Gospod Jezus, usmiljeni Samarijan, ki nam ve tudi za te rane dati zdravilo ali vsaj polajšavo. Iz njegovih ust vemo, da se trpljenje tega sveta ne da primerjati s častjo, ki bo nad nami razodeta. Iz njegovih ust vemo, da se to trpljenje ne more meriti s trpljenjem, ki čaka dušo kot kazen za grehi. — Torej „ne bojte se tistih, ki telo umore; bojte se veliko bolj tistega, ki more dušo in telo pogubiti!“ In če to premislimo, ne bomo li vdano in ponižno sprejeli težav življenja, ko vemo, da so nam dane v zveličanje? — „Kadar sem slab (bolan), takrat sem močan,“ piše sv. Pavel (2. Kor. 12. 10.)

In četudi se ne zavedamo krivde, pa vendar moramo trpeti, recimo s sv. Avguštinom: „Četudi ni to trpljenje kazen za greh, je pa poizkušnja naše čednosti!“ — Take težave nas trgajo od sveta in dvigajo proti nebu; meso sicer slabe, toda duha nam krepe.

Kaj lepo pravi sv. Pavel: „Od vseh (strani) trpimo nadlogo, pa nam ni bridko: stiskani smo, pa ne omagamo; preganjani smo, pa ne zapuščeni; ob tla smo metani, pa ne poginemo; mrtvenje Jezusovo vedno na svojem telesu okrog nosimo, da se tudi življenje Jezusovo očitno pokaže na naših telesih.“ (2. Kor. 5, 7—10.)

Glejte, to je delo usmiljenega Samarijana, ki vliva v rane našega življenja olje svoje milosti in pomoči, če se mu le damo najti.

Toda, kaj nam koristi to, da je on pripravljen olje in vino vlit v naše rane, pa se mu branimo? Kaj nam koristi milost Gospoda Jezusa, ako ne sodelujemo z njo? Kaj nam koristi luč resnice, če pa oči zapiramo pred njo?

Kaj nam pomaga moč svetih zakramentov, ako zapustimo Jeruzalem in gremo v Jeriho, t. j. ako obrnemo hrbet Bogu in mir prekršimo ter gremo med razbojnike, grešne prilžnosti in navade?

O kristjani! Gospod Zveličar je — usmiljeni Samarijan in zdravnik naših duš, le če se mu damo najti in obvezati rane. — Bog je storil zadosti za nas, da nas je poiskal: ne zahtevajmo od njega, naj nas še proti naši volji ozdravi.

Ne tiščimo nalašč na temno, in nevarno pot greha in zmot, hodimo za lučjo svete vere, ne odvrčajmo od sebe s silo roke božje, ki nam deli dejanske milosti, razsvetljuje razum in krepi voljo v spoznanje resnice in življenje po njej. — Voljno in potrpežljivo prenašajmo bolečine, ki nam jih je zapustil greh kot kazen za žaljenje božje!

Bogu pa bodimo pri vsem hvaležni, da nas ni zapustil, ampak nam je poslal usmiljenega Samarijana, Odrešenika. Amen.

P. Jeronim Knoblehar.

2. Dejanska ljubezen do bližnjega je značilna čednost pravega kristjana.

Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. Luk. 10, 28.

Zapoved ljubezni do bližnjega je trikratna zapoved; kajti to ljubezen nam zapoveduje prvič zakon narave, drugič Mozesova postava in tretjič sveti evangelij.

Že naravni zakon nam ukazuje ljubezen do bližnjega kot potrebno vez človeške družbe. Kakor velik je svet, je vendar po namenu Stvarnikovem skupna domovina vseh ljudi, ki se morajo med seboj po bratovsko ljubiti in drug drugega podpirati. — Mozesova postava obsega pa pravzaprav le dve poglavitni zapovedi, namreč: zapoved ljubezni do Boga in zapoved ljubezni do bližnjega. In ker je Bog natančneje ukazal ljubezen do sebe samo v treh, ljubezen do bližnjega pa v sedmerih zapovedih, izprevidimo, kako važna je dolžnost bližnjega ljubiti. — Naposled nam pa še sveti evangelij z nova potrjuje in zabičuje ono zapoved, katero nam nalaga naravni zakon in Mozesova postava, da moramo namreč ljubiti bližnjega. Zlasti nam to vелеva Zveličar v današnjem evangeliju, ko odgovori nekemu učeniku postave na njegovo vprašanje, kaj naj stori, da doseže večno življenje: Ljubi Boga nad vse, svojega bližnjega pa, kakor samega sebe. — Ker nam torej Gospod danes z nova daje in potrjuje zapoved ljubezni do bližnjega, hočem tudi jaz danes govoriti o tem predmetu in vam nekoliko pojasniti izrečno dolžnost dejanske ljubezni do bližnjega.

Za zapovedjo, ljubiti Boga nad vse, je najplemenitejša in rekel bi, bistvena zapoved krščanstva, ljubiti bližnjega. Nobena zapoved ni resnejša, nego ona, katero da umirajoč oče svojim otrokom, od katerih se poslavlja. Ravnotako je tudi z zapovedjo, o kateri danes govorim. Sin božji je ljubezen do bližnjega v svojem življenju pri vsaki priliki poudarjal in terjal. Med drugim imamo dokaze za to pri sv. Matevžu v 7. in 22. poglavju in pri sv. Luki v 10. poglavju, kjer pravi, da sta ljubezen do Boga in do bližnjega tako tesno med seboj združeni, da obsegate eno samo postavo. Čim bolj se je pa Jezus bližal svoji smrti, tem topleje in nujneje je polagal svojim učencem to prevažno zapoved na srce. Po zadnji večerji je imel daljši govor za slovo, v katerem tako naroča: „To vam zapovem, da se ljubite med seboj.“ (Jan. 15. 17.) „Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj, kakor sem jaz vas ljubil . . . V tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen med seboj.“ (Jan. 13. 34. 35.) Novo zapoved vam dam, pravi in hoče reči: Z nova, na nov način vam dam važno zapoved vzajemne ljubezni. To medsebojno bratovsko ljubezen določim kot znak mojega učenca, kot značilno čednost vsakega pravega kristjana. Učence pismarjev se spozna po gotovih naukih, ki jih trde in po posebnem razlaganju postave; učence farizejev se spozna po njihovi obleki in njihovih obredih; učence sv. Janeza Krsinika se spozna po njihovem ostrem življenju in postu; moji učenci pa naj se spoznajo po vzajemni bratovski ljubezni. To je bistveno znamenje mojega učenstva, je značilno znamenje krščanstva.

Da bi pa mogli Jezusovi učenci izpolnjevati to zapoved ljubezni, jim Gospod za to izprosi potrebne milosti. V svoji zadnji molitvi, katero je opravil malo prej, predno so ga sovražniki na Oljski gori prijeli, se obrne do Boga Očeta s prošnjo, da bi bili vsi njegovi edini v ljubezni, in ga prosi za milost te edinosti. Kaj naj je bolj ginljivo, kot ta iskrena molitev Gospodova, katero opravi malo pred svojo smrtjo!

Kakor je pa Zveličar učil z besedo, tako je tudi s svojim zgledom spodbujal k ljubezni do bližnjega. Celó njegovo življenje je bilo zgled ljubezni. Bolnike je ozdravljaj, obsedene reševal, mrtve obujal, lačne nasičeval, žalostne tolašil, grešnikom odpuščal, nevedne učil, skratka: vsem je pomagal, vsem dobrote delil na duši in telesu. In ko je visel že na križu in ni imel nobenega uda prostega, da bi dobrote izkazoval, je rabil svoj jezik, da je

prosil Očeta za odpuščenje svojim morilcem. — Tako je dajal Gospod vedno in povsodi z besedo in dejanjem najlepši, najplemenitejši, najvzvišenejši zgled ljubezni.

Zakaj je pa tako priporočal in zahteval Zveličar ljubezen do bližnjega? Zato, ker je naša časna in večna sreča odvisna od te ljubezni.

Mislimo si, predragi, deželo, v kateri bi bili samo taki prebivalci, ki bi gojili pravo ljubezen do bližnjega. O, kako srečna bi bila taka pokrajina! Zavist, nevoščljivost, opravljanje, obrekovanje, goljufija, prepir, jeza, tatvina, maščevanje, zločinstva in vse enake pregrehe bi bile ondi popolnoma neznane. Vsi deželani bi uživali sladki mir in časni blagor v polni meri, dežela bi bila bolj podobna raji, kakor solzni dolini. — Pa tudi večni blagor nam zagotavlja ljubezen do bližnjega. Kajti „ako se ljubimo med seboj, ostane Bog v nas in njegova ljubezen je v nas popolna“, piše sv. Janez. (I. 4. 12.) In veste li, predragi, zakaj? Zato, pravi sv. Pavel, ker „je ljubezen izpolnjenje postave“ (Rim. 13. 10.) in „kdor bližnjega ljubi, je postavo dopolnil.“ (Rim. 13. 18.)

Vsled tega je ljubezen do bližnjega prva zapoved našega božjega Učenika in značilno znamenje kristjana. Prav zato so se pa tudi apostoli in njihovi učenci posebno prizadevali, v tej ljubezni se izpopolniti. In res so dospeli v tem oziru do take popolnosti, kakor piše sv. Luka, da je bilo v množici vernikov le eno srce, le ena duša in nihče ni rekel, da je to, kar ima, njegovo, ampak vsi so imeli vse skupno. (Dej. 4. 32.) Brezdvomno je bila ta splošna ljubezen sad vztrajnega truda apostolov, s katerim so vcepljali v srca vernikov in izpreobrnjencev to čednost. Znano vam je, kako je sv. Janez še v svoji visoki starosti, ko že ni mogel več mnogo govoriti, vedno le naglašal potrebo krščanske ljubezni, rekoč: „Otročiči, ljubite se med seboj!“ In učenci njegovi, nekoliko že nevoljni, ker jim je vedno le eno in isto naročal in se v opominjevanju vedno ponavljal, so ga nekoč vprašali: „Mojster, zakaj ne govoriš ničesar drugega, nego to?“ In kaj jim je odgovoril? Dejal je, zato to vedno poudarjam, ker je to zapoved Gospodova in ker zadošča, če se to izpolni.

Ta ljubezen do bližnjega pa ne sme biti zgolj neka vnanja prisiljena vljudnost, ampak mora biti prava notranja srčna naklonjenost do bližnjega, katera se mora razodevati v dejanju. Da je temu res tako, izprevidimn iz besed, katere je učenik ljubezni, sv. Janez, govoril in zapisal. In kako se glase te pomenljive in za

vsakega kristjana obvezne besede? Čujte jih: „Otročiči moji,“ tako opominja imenovani apostol in evangelist, „ne ljubimo z besedo, tudi ne z jezikom, ampak v dejanju in v resnici!“ (I. 3. 18.) Vidite li, predragi, naša ljubezen do bližnjega ne sme biti le v besedah, v govorici, ampak veliko več se mora kazati v istinitih delih, bližnjemu koristnih, vresničevati se mora v dejanju. Taka dejanska ljubezen je prava ljubezen, je resnična ljubezen do bližnjega.

Ker je torej zapoved ljubezni do bližnjega tako važna in od njenega izpolnjevanja odvisna, kakor smo slišali, naša časna in večna sreča, zato vam koncem govora kličem besede svetega Pavla: „Hodite v ljubezni, kakor je tudi Kristus nas ljubil!“ (Ef. 5. 2.) Ljubite dejansko svojega bližnjega! Kdo je vaš bližnji, veste, namreč sleherni človek, bodisi znan ali neznan, prijatelj ali sovražnik. Gospod sam nas to uči v današnji evangelijski priliki. Ako torej hočete, da vas Gospod tu v življenju spozna za svoje učence, po smrti vas pa kot take sprejme v število svojih izvoljenih v nebesa, posnemajte usmiljenega Samarijana današnjega evangelija in ljubite vse svoje bližnje v resnici in dejanju. Amen.

Po P. R. Graserju O. S. B.: K. Čik.

Priložnostni govori.

Prava podoba tretjerednika.

Bodite popolni, kakor je vaš Oče v nebesih popoln. Mat. 5, 48.

Dve reči na svetu imate veliko moč do človeškega srca: Lepa glasba in lepa podoba. Kadar čujemo lepo pesem, taja se nam v pobožnosti naše srce in naš duh se dviga na perotih nebeških glasov proti Bogu. Sv. Avguštin je v Milanu poslušal petje duhovnikov in on sam pravi: „O kolikokrat sem jokal pri teh glasih; oni so vdarjali na moje uho, v srce pa so kapljali pobožni občutki. Oko se je solzilo, meni pa je bilo dobro pri srcu.“ Vendar pesem, ko je odpeta, zgine; podoba pa ostane; človek jo lahko gleda, kadar hoče in se spodbuja nad njo. Velik vpliv ima tudi podoba na človeka. Sveti Metod je kralju Borisu naslikal podobo poslednje sodbe, in pogled te podobe je kralja tako presunil, da je postal kristjan.

Tudi jaz bi vam rad danes zapustil podobo, da bi se vsi nad njo zgledovali; rad bi vsakemu izmed vas v spomin podaril podobico, da bi jo potem prav pogosto ogledoval in posnemal to, kar podoba kaže. Pa ker nisem slikar, hočem vam vsaj z besedami naslikati podobo tretjerednika, ki z vso resnobo hrepeni po krščanski popolnosti. To podobo si globoko vtisnite v spomin in srce, večkrat jo ogledujte in primerjajte jo s svojim življenjem.

Predragi tretjerednik! Ako hočeš v resnici le Bogu samemu dopasti, svojo dušo rešiti in po duhu redovnega vodila živeti, ravnaj se po sledečih načelih.

1. Prva skrb ti bodi, da vsak dan začneš z Bogom. „Z Bogom začni“ . . . Precej, ko se zbudiš, pobožno izgovori sladka imena: Jezus, Marija, Jožef. Prekrižaj se in urno vstani. Ko se oblačiš, moli očenaš, češčenomarijo in vero. Potem poklekni in odmoli pobožno jutranjo molitev, daljšo ali krajšo. Nekateri se, gotovo po krivici, izgovarjajo, da nimajo časa. Najvažnejša stvar pri jutranji molitvi je dobri namen, ki ga človek stori, da hoče vse čez dan delati in trpeti v čast božjo, v zveličanje svoje in drugih duš. Na zemlji more edini človek narediti dobri namen, ker on edini na zemlji ima um in pamet, on edini je namenjen za večno življenje. Žival, dasi veliko trpi, nima pri delu nobenega namena, nima nobenega zasluženja, ker žival nima pameti in tudi ni namenjena za kaj drugega, kakor nam v pomoč in porabo. Dejanje človeka pa ima tudi le takrat veljavo pred Bogom, ako ga posveti z dobrim namenom. To namreč, kar storimo, je telo dejanja; namen pa, zavoljo katerega kako reč storimo, je duša dejanja. Kakor je pa telo brez duše mrtvo, tako je tudi dejanje, ki ga ne spremlja dobri namen, brez vrednosti pred Bogom. Dobro je, da človek pred vsakim imenitnejšim dejanjem naredi dobri namen. Saj tudi zidar pri vsakem večjem kamnu vzame mero v roke in meri na vse strani, če je kamen dobro postavljen. Ker pa človek zaradi silnih opravkov lahko pozabi sproti vzbujati dobri namen, naj vsaj zjutraj za celi dan naredi dobri namen za vsa dela, za vse trpljenje. Najpopolnejše je pa, da človek vsa svoja dela opravlja iz tistega namena, kakršnega je imelo božje Srce Jezusovo, ko je na zemlji bivalo, in ga še ima, ko se za nas daruje pri sveti maši svojemu nebe-

škemu Očetu in za nas prosi. „Exemplum dedi vobis.“ Kdor tako dela, on spreminja vsa dela v najčistejše zlato.

Dostikrat pa ljudje veliko molijo, se močno trudijo in pehajo, pa brez namena, le tako iz navade. Taki so podobni apostolom, ki so celo noč lovili, pa ničesar niso vjeli. Ljubezen do Boga posveti naša dejanja. „Si linguis hominum loquar . . .“ Navadite se torej, da boste pri začetku vsakega dela rekli: „Iz ljubezni do Boga.“ —

Pripoveduje se, da je neki puščavnik pred vsakim delom, bodisi da je prijel za sekiro in cepil drva, ali vzel vrč in polival svoje gredice, ali se pripravljaj na pot v bližnjo vas, da je vselej oči povzdignil in jih dolgo dolgo vprte imel v nebo. Nekdo, ki ga je večkrat opazoval, ga vpraša po vzroku tega dejanja. In puščavnik odgovori: „Lovec nastavi puško na oko in dolgo meri, da čim bolj gotovo zadene; tako se tudi jaz pred vsakim dejanjem ozrem proti nebu, da ne zgrešim svojega namena, sv. nebes. Ergo: „Sive manducatis . . .“

Pri jutranji molitvi pa tudi naredite namen, da se želite udeležiti vseh odpustkov, ki jih morete zadobiti s svojimi molitvami in dobrimi deli, in darujte jih po mogočnosti dušam v vicah.

2. Vsak večer pobožno opravi večerno molitev. Misli si, da je to zadnja v tvojem življenju; saj se kaj lahko zgodi, da se prebudiš šele v večnosti. Zavoljo tega pa tudi vsak večer izprašuj svojo vest. To se lahko zgodi v par minutah. Vprašaj se: Kaj sem danes delal, kje sem bil, s kom sem govoril, in precej ti bo vest povedala, če si se kaj pregrešil zoper Boga. Vsak naj pazi posebno na tisto slabost, kateri je najbolj vdan. Kdor je vdan jezi, naj pač vsak večer preiskuje, v koliko se je čez dan vdal tej pregrehi. Preiskuj tudi, kako si izpolnjeval svoje stanovske dolžnosti. In če ti vest kako zanikarnost očita, tedaj se ponižno skesaj pred Bogom in reci: Oh, zopet sem postal nezvest svojim obljubam! Kaj bo, če se ne bom poboljšal? Ne, ne! Jutri mora biti drugače! — Tedaj naredi trdni sklep za prihodnji dan, in sicer določen sklep, n. pr.: Če mi jutri kdo kako neprijetno besedo reče, hočem mu prav prijazno odgovoriti in ga s prijaznostjo premagati, ne pa s kletvijo. Če bom videl, da sem po naključju prišel v nepošteno družbo, precej jo hočem zapustiti. Take določne sklepe je treba delati, potem je upanje, da z božjo pomočjo obveljajo. — Akoravno pa vsak večer najdete pregreške in smeti, nikar ne obupajte. Človeška slabost je tako

velika, da brez posebne pomoči božje ni mogoče se prav vsakega, tudi najmanjšega greha obvarovati. Bog bo imel potrpljenje z nami, če bo le videl, da se resno prizadevamo, se na vse strani premagujemo in njega na pomoč kličemo. Skesanega in potrtega srca Gospod ne bo zavrgel. Torej, ko ste vest izprašali in trdne sklepe storili, iz globočine svojega srca molite kesanje. In če je to kesanje prišlo iz popolne ljubezni do Boga, boste opravičeni, če vas tudi zadene nagla, neprevidena smrt.

Sv. Frančišek Saleški pravi: Iди v postelj, kakor v izpovednico. Preden stopiš v izpovednico, izprašaj si vest, obudiš kes in trdni sklep; ravno to stori tudi, preden greš k potrebnemu počitku.

3. Neprecenljive koristi je za vsakega tretjerednika, da vsak dan nekoliko božjega preišljuje, četudi le pičlo četrto ure. Jaz vem, da kmetiškimi ljudem to vsak dan ni lahko mogoče; vendar pozimi, ali ob nedeljah in praznikih, se to dá storiti. Tudi je mogoče, da se med delom preišljuje. Ako človek med delom lahko pregrešne misli pase, zakaj bi ne mogel misliti na Boga in božje reči? Bral sem, da je francoski župnik Vianey v svojih otroških letih vedno preišljeval med delom. Kopal so v vinogradu. Drugi so imeli nepotrebne pogovore, on pa je postavil nekoliko korakov pred seboj mali kip Matere božje in preišljeval njene nebeške čednosti. Roke je imel pri delu, srce pa pri Mariji. Ko je prikopal do kipa, ga je šel postaviti zopet naprej in preišljevanje se je nadaljevalo.

Drugo vprašanje je: Kako preišljevati? Kdor se hoče o tem poučiti, naj bere, kar je v „Nebeški hrani“ pisano o preišljevanju. Sicer se pa preišljuje prav lahko na sledeči način: Beri najprej odstavek iz kake pripravne knjige, kakor sv. Tomaž Kempčan, Filoteja, o trpljenju Kristusovem, o poslednjih rečeh, o grehu in njegovih žalostnih nasledkih, o krščanskih čednostih. Potem misli prav živo na Boga, povsod pričujočega; prosi ga za pomoč. Potem pa preišluj, kar si prej bral; obrni nase in se vprašaj: Ali sem jaz dosedaj po tej resnici živel? Vest ti bo vse povedala. Obžaluj, če ni bilo vse prav. Potem pa naredi trdni sklep, da se boš zanaprej natančno držal spoznane resnice. Naredi določne sklepe. Potem prosi Boga za pomoč in izroči se Materi božji. — Toliko vam povem, kdor bo vsak dan preišljeval, on bo gotovo zveličan, ker preišljevanje zbudi človeka iz dušne lenobe in nam pridobi najizdatnejše milosti.

4. Med tvojimi pobožnostimi naj ima redovna molitev prvo mesto, kajti ona je vzvišena pred Bogom nad vsako drugo zasebno molitev; ona je pesem neveste — sv. Cerkve, ki jo veli v svojem imenu opraviti na čast svojemu nebeškemu ženinu Jezusu. Ona je spravna molitev, ki potolaži jezo božjo; z njo kličemo obilost milosti božje na grešni človeški rod. Opravite torej redovno molitev z veliko pobožnostjo in natančnostjo. Če ne morete vse naenkrat, razdelite v tri dele, zjutraj, opoldne in zvečer. Ne vse odlašati na večer. Za dva dni se ne dá naenkrat opraviti. Kdor je bolan, ni dolžan opraviti molitve.

Sploh vam bodi priporočena molitev. Ako je molitev pogovor z Bogom, potem ne vem ničesar častitljivejšega, popolnejšega od molitve. Današnji svet ne moli rad, ker je prevzeten in misli, da brez Boga lahko živi. Mi pa, ki vemo, da od Boga prihaja vsak dober dar, molimo radi. „Kdor se je navadil prav moliti, on se bo odvadil grešiti“. (Sv. Avguštin.) — Kaj naj mislimo o raztresenosti pri molitvi? Kdaj je greh? Kadar človek iz zanikarnosti, brez priprave, na takem kraju, ob takem času moli, da mu ni mogoče zbranemu biti.

5. Ako je mogoče, bodi vsak dan pri sveti maši. Kjer so pa hiše od cerkve močno oddaljene in imajo ljudje doma vedno dovolj posla, je nemogoče, da bi bili tolikrat pričujoči pri sveti maši. Zatorej rajši rečem: Kadarkoli moreš in smeš, pojdi k sveti maši. Ko bi vi izvedeli, da se bo Jezus jutri iz novega dal križati v tej cerkvi, vsi bi prišli milovat ga in z njim trpet. Pa preljubi, sveta maša je ravno tista daritev, kakor jo je Jezus daroval na Kalvariji, samo da se tukaj vrši na nekrvavi način. Jezus je darovalec, Jezus je daritev. In neskončno zasluženje te daritve se tukaj deli vsak dan, posebno seveda tistim, ki so pri sveti maši pričujoči. Hodite torej radi k sveti maši in premišlujte pri nji trpljenje Jezusovo. In kadar ne morete v resnici pristopiti k angelski mizi, prejmite vsaj duhovno obhajilo, obhajajte se v željah in hrepenenju, ker ta pobožnost je častitljiva in zveličavna.

6. Glede sveti spovedi se tretjerednik popolnoma podvrže svojemu duhovnemu vodniku, kolikokrat naj gre. Ni pa glavno vprašanje, kolikokrat gre, marveč kako! Bodi odkritosrčen. Zdravnik ne more ozdraviti bolnika, če mu ta pové, da ga mraz trese, glava boli, rane mu pa ne odkrije. Pokaži se takšnega, kakršnen si. — Če bi bil kdaj tako nesrečen, da padeš v smrti

greh, o tedaj ne odlašaj z izpovedjo celi mesec, marveč hitro priteci h kopelji in omij grešno dušo v sveti krvi Jezusovi. Nesrečni tisti kristjani, ki storé smrtni greh, potem pa odlašajo sveto izpoved. En sam smrtni greh nas oropa milosti božje in nam nakoplje večno kazen. In človek naj bi ga nosil seboj cele mesece, z njim šel spat, z njim vstajal? Življenje v smrtnem grehu je brez zaslužnja, brez vrednosti za večnost. Torej . . . — Ne govori o izpovedi, ne o naukih izpovednikovih brez posebne potrebe.

Živite tako, da boste mogli prav pogosto in tudi vsak dan prejemati sv. obhajilo, to največjo skrivnost ljubezni. Kadar je bil sv. Frančišek ves utopljen v ljubezen božjo, se je jel solziti in je glasno klical: „Oh, ljubezen se ne ljubi zadostno!“ . . . Preljubi bratje . . . Ko bi imeli angelske oči in bi videli Jezusa v najsvetejšem zakramentu, kako nas milo pogleduje in ljubeznivo vabi k sebi, oh, mi bi se ne hoteli več ločiti od njega, mi bi vedno ostali pri njegovih nogah, kakor Marija Magdalena. Pa podobni smo slepcu, ki vè, da je nekdo pred njim, človeka pa ne vidi. Tukaj more le živa vera pomagati. Kličimo torej za ta dar z Jerihinskim slepcem: „Gospod, daj, da vidimo!“ — Prvi kristjani so se vselej obhajali, kadarkoli so bili navzoči pri sveti maši. Tudi vi, kadarkoli vam je mogoče, z veseljem hitite naproti svojemu ženinu in vestno porabite zlate trenutke po svetem obhajilu. Tistikrat vam bo Jezus vse izpolnil, karkoli ga boste prosili, če bo le vašim dušam v zveličanje.

7. Jezus Kristus, tvoj Odrešenik, naj bo edini cilj tvoje ljubezni. Njemu daruj popolnoma svoje srce; če tega ne storiš, je tvoja pobožnost puhla in prazna. Da se bo pa ta ljubezen v tebi vedno bolj vnemala, premišluj s sv. Frančiškom Jezusa v jaslicah, premišluj ga pa tudi v njegovem trpljenju in v smrti. Zatorej rad moli ob petkih, posebno pa v postu, sveti križev pot, ki je takorekoč redu lastna pobožnost.

Časti rad Jezusa v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa. Obišči ga, kadarkoli moreš, posebno če greš mimo cerkve. Ko bi šel mimo hiše prijatelja, pa bi se vsaj za en trenutek ne oglasil pri njem, bi se mu zameril. Tvoj najboljši prijatelj je Jezus, ki je pripravljen obsipati te s svojimi milostmi.

Ko se je sv. Ludovik pripravljal na pot v križarsko vojsko, je pregledal ladjo, ki jih je imela nesti v jutrove dežele. Vse je bilo v redu, samo ene reči, in sicer najpotrebnejše reči je manjkalo: oltarja z najsvetejšim zakramentom. Sveti zakrament

je hotel na vsak način imeti na barki, prvič, da bi se bil k njemu zatekal v raznih nevarnostih, drugič, da bi se lahko obhajali bolniki. Hitro postavijo v zadnji konec ladje krasen oltar s tabernakelnom. Skoro vsak dan je bila sveta maša na barki, in kralj je velik del dneva premolil pred Najsvetejšim. Nekega dne nastane grozen vihar, ki meče barko semtertje, kakor orehovo lupinjo, in jo zažene na skrito skalo, da na nji obtiči. Vsi so mislili, zdaj je prišla naša zadnja ura, in so se priporočevali Bogu Duhovni pa so hiteli v malo kapelico in ondi najdejo kralja v molitvi pred najsvetejšim zakramentom. Kralj kleči na kolenih; s solznimi očmi in s sklenjenimi rokami prosi Jezusa rešitve. In glej! V tistem hipu se barka odloči od skale, vihar potihne, bili so čudovito rešeni. — Tudi mi smo na viharnem morju našega življenja, ki je polno skritih nevarnosti. Pa tudi nas bo Jezus v svetem zakramentu rešil, če se bomo zaupljivo k njemu zatekli.

Priporočam vam pa tudi pobožnost k Jezusovemu Srcu. „Učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen.“ Posnemajte te čednosti. Posvetite se popolnoma svetemu Srcu, pri njem iščite tolažbe in pomoči.

8. Za Jezusom ljubi pred vsem Marijo, ki je mogočna zavetnica vseh serafinskih redov. Naj ne mine noben dan, da bi ne storil kaj Mariji na čast. Vsako jutro in vsak večer se priporoči njenemu varstvu. Če le moreš, moli vsak dan sv. rožni venec. Če znaš brati, moli ob nedeljah in praznikih Marijine dnevnice mesto 12 očenašev. Veseli se Marijinih praznikov in prejmi posebno takrat svete zakramente. Posveti Mariji s o b o t e in pa mesec majnik.

9. Rad poslušaj božjo besedo, če hočeš biti pokorna ovčica Jezusova. „Kdor je iz Boga, besedo božjo posluša...“ Rad prebiraj življenje svetnikov, trpljenje Kristusovo in redovni časopis „Cvetje“.

10. Posebno pa skrbi, da boš spoznal duha tretjega reda in redovne čednosti. Nekateri mislijo, da je tretji red kakor katera bratovščina, ki terja nekoliko molitve in zato naklanja manjše ali večje odpustke. Tretji red ima nalogo, življenje preustrojiti na evangelijski podlagi. Pravi tretjerednik ni tisti, ki natančno odmoli redovno molitev, nosi redovno obleko itd. Pravi tretjerednik je tisti, ki ima poleg vseh teh vnanjosti gorečo ljubezen in pobožnost do Boga, je iz srca ponižen, se pokori in zatajuje za svoje in drugih pregrehe in ima odkritosrčno, dejansko ljubezen do bližnjega. Prizadevaj si torej Bogu služiti in Boga iskati, ne pa sebe. Boj se Boga, pred ljudmi pa ne imej strahu.

To je celi človek. Ljubi sv. Cerkev, bodi njen pokoren otrok. Bodi vedno zbranega duha in misli vedno na Boga vsegapričujočega. To je podoba pravega tretjerednika.

Sam pri sebi bodi ponižnega in spokornega srca. Natančno se drži posta in drugih pokoril, ki jih nalaga vodilo. Ž njimi boš zadostil za svoje grehe in rasel v ljubezni božji. In da boš še bolj olajšal pokoro, udeležuj se svetih redovnih odpustkov. Ponižno se nosi in preprosto se obnašaj. Ne hodi prerad med ljudi. Sv. Bernard pravi: Kolikorkrat pojdeš v družino, vselej boš prišel slabši nazaj, kakor si šel. — Kroti svoje počutke, posebno oči, ušesa in jezik; to je boljša pokora, kot bič ali rašovina. — Slednjič ljubi bližnjega s pravo odkritosrčno ljubeznijo v mislih, besedah in v dejanju. Ne delaj med ljudmi razločka. Noben človek ni tako hudoben, kakor se ti morda kaže. Greh smeš sovražiti, človeka nikdar. Posebno pa ljubi sveti red in redovne brate in sestre. Imej posebno skrb za revne, bolne in umrle ude!

Predragi! Brez teh čednosti je vsa pobožnost tretjerednikov puhla in prazna. So ljudje, ki radi v cerkev hodijo, vendar krščansko ne živijo; radi obiskujejo božjo službo, pa le zato, ker v njej iščejo razvedrilo. Če ni krščanskih čednosti, vse to nič ne pomaga. Taki ljudje so podobni osam, ki letajo od ene duhovne cvetke do druge, da bi sladčice srkali, vendar ne prinašajo nobenega medu. Podobni so angelčkom na podobah, kjer se slikajo le z glavo in perutmi, rok in nog pa nimajo. Tudi taki ljudje letajo sicer v svojih mislih po nebeških višavah, ne store pa tega, kar je njihovim dušam v zveličanje.

11. Posebno pa vam priporočim, da natančno izpolnujete stanovske dolžnosti. Delajte radi in iz dobrega namena; ne zavoljo dobička, ne iz strahu pred ljudmi, marveč iz čiste ljubezni do Boga. Krščanska popolnost obstoji ravno v tem, da človek izpolnjuje dolžnosti svojega stanu. In da bo šlo delo bolj od rok, krepčajte se med delom s kratkimi vzdihljeji. Mislite na Jezusa, ki je delal od prve mladosti do tridesetega leta v hišici v Nazaretu, pokoren svojim staršem. Bodite pa tudi zadovoljni s svojim stanom in dajte v tem lep zgled drugim. Vsak stan se mora pa tudi odlikovati s svojo posebno čednostjo. Starši morajo biti skrbni in modri, otroci pokorni; mladeniči, dekleta sramežljivi, stari ljudje potrpežljivi. Brez stanovske čednosti ni mogoče Bogu dopasti, ona je znamenje prave pobož-

nosti. — Varuj se bližnje prilžnosti v greh in izpolnuj svarilo redovnega vodila. Če pa moraš iti v tako nevarnost, priporoči se angelu varihu, misli, da Bog vse vidi, in prosi ga, da te varuje greha.

Slednjič se ne meni zato, kar svet o tebi govori. Ali te svet hvali ali graja, ljubi ali zaničuje, ti obljube dela ali žuga, to naj te ne vznemirja. Zaničaj svet in vse kar je minljivega na njem; kajti Bogu in ljudem nikakor ne moreš dopasti.

Predragi v Kristusu! To je podoba, ki sem jo vam hotel naslikati, podoba popolnega tretjerednika. Vtisnite si jo v spomin in v srce, in posnemajte jo. Četudi je ne dosežete v svojem življenju, nikar ne obupajte. Bog plačuje našo voljo in naše prizadevanje. Gospod pa naj vam dá svojo pomoč in večno življenje. Amen.

P. Hugolin Sattner.

Visokost in svetost zakramenta presvetega Rešnjega Telesa.

(Prilžnostni govor za dan vednega češčenja in za druge evharistične po-
božnosti.)

O sveta večerja, v kateri se prejema Kristus; ponavlja se spomin njegovega trpljenja, duša se napolnjuje z milostjo, in daje se nam zastava prihodnjega povelicanja. Cerkvena molitev.

V peti knjigi Mozesovi berem: „Ni ga naroda tako velikega, da bi imel svoje bogove sebi tako blizu, kakor je naš Bog pri vseh naših molitvah.“ (4, 6.) Ko sta prva človeka še bivala v raju, tedaj se jima je približeval sam Bog; govoril je z njima, učil ju in vodil, kakor oče vodi in napeljuje svoje otroke. Ko pa sta bila vsled greha izgnana iz raja in so se za njima zaprla rajska vrata, tudi Bog ni več tako očito z njima občeval. Pač se je razodeval po potrebi očakom in vodil izraelsko ljudstvo v podobi oblaka, vendar tako naravnost ni več občeval z ljudmi, kakor z Adamom in Evo. Kadar se je pa Sin božji včlovečil, je bival Bog zopet med svojim ljudstvom. Sicer se je štirideseti dan po svojem vstajenju vrnil k očetu, ki ga je poslal, vendar je obenem ostal med svojimi, in sicer v presvetem zakramentu svojega Telesa, katerega je postavil dan pred svojim trpljenjem. Vzel je namreč kruh v svoje roke, blagoslovil ga, in dal apostolom, rekoč: Vzemite in jejte, ker to je moje Telo. Ravnotako je vzel kelih z

vinom, blagoslovil ga in dal apostolom rekoč: Vzemite in pijte iz njega vsi, ker to je moja kri. In glejte, kruh ni bil več kruh, ampak Jezusovo Rešnje Telo; vino ni bilo več vino, ampak Jezusova Rešnja Kri. In da bi se to izpremenjenje brez prenehanja godilo na zemlji, je pooblastil Jezus apostole in njihove naslednike, škofe in mašnike, rekoč: To delajte v moj spomin. Kolikor je tedaj svetih maš na zemlji, tolikokrat se tudi ponavlja le-to čudo; še več: Jezus se da tudi shraniti v mali tabernakel, kjer sprejema, kakor na prestolu, počeščenje in prošnje svojih ljubljenih vernikov, kjer jim pa tudi deli obilnost svojih milosti. Kaj ne, predragi, da ima Mozes prav, ko piše, da ga ni naroda, ki bi imel svoje bogove sebi tako blizu, kakor je nam blizu naš Bog in Gospod? — Kdo pa more šele preceniti Jezusovo ljubezen, ki se ne le, da se daruje na oltarju, ne le, da kraljuje v tabernaklu, kakor na svojem prestolu, marveč se z nami tudi zedini v presvetem obhajilu? O kako prav ima sveta Cerkev, ki v očigled le te skrivnostne resnice zakliče: „O sveta večerja ...!“

Kristjani! Danes vam je izpostavljeno presveto Rešnje Telo; zlasti njim, ki po dobro opravljeni izpovedi prejmejo Jezusa v očiščeno srce, so na ponudbo obilni odpustki. Da bi z večjo gorečnostjo in spoštovanjem prišli počastit presveto Telo, in bolj pripravljeni pristopili k svetemu obhajilu, hočem govoriti, kolikor je revnemu človeku mogoče, o visokosti in svetosti tega zakramenta in o neizmerni ljubezni, katero nam Jezus v njem izkazuje.

I. „O sveta večerja, v kateri se sprejema Kristus!“ Zakaj imenujemo ta zakrament sveto večerjo? — Zato, ker se sme obhajati le v sveti hiši božji in na sv. oltarju; obhajati jo smejo le duhovni, katerih roke so s svetim oljem posvečene v službo mašništva; sveta je večerja, ker pri njej nevidno strežejo sveti angeli božji. Kerubi in Serafi kleče okrog oltarja in molijo. Sveta je, ker Sveti Duh Jezusov tabernakel napolnjuje, nebeški Oče iz naših rok ta dar sprejema, sveta je, ker smejo njo prejemati le tisti, ki so čistega, posvečenega srca. Večerja pa se imenuje zato, ker nas spominja tiste zadnje večerje, pri kateri je Jezus svoje apostole obhajal z nebeškim kruhom. — O, v resnici, kako visoka, sveta je ta večerja, v kateri se sprejema Kristus, Sin večnega Boga sam, pravi živi Bog,

kralj večne časti, gospod nebes in zemlje, pred katerim si najvišji angelji v svetem strahu zakrivajo obraze, pred katerim se pripogujejo vsa kolena v nebesih, na zemlji in pod zemljo; na čegar povelje se v prah in pepel razsujejo zemlja in solnce in zvezde na nebu; ki ukaže mrtvim vstati iz grobov, ki bo enkrat prišel sodit kot neizprosni sodnik v oblakih neba, ki ima v rokah ključne nebes in pekla. O, ko bi kristjani pomislili, da se ravno ta Jezus z njimi sklepa v svetem obhajilu, o, s kako gorečnostjo, s kakim hrepenenjem bi ga sprejeli v svoje srce!

Kdo izmed vas, ljubi moji, si ne želi le enkrat videti svete dežele, in obiskati tiste kraje, po katerih je Jezus hodil in katere je on s svojimi stopinjami posvetil? Kdo izmed vas ni srečnih imenoval tistih ljudi, ki so v Jezusovem času živeli, ki so njega videli, poslušali in v njegovi družbi bivali? Poslušajte, kaj vam kliče sv. Krizostom: „Koliko jih je,“ piše cerkveni učenik, „ki pravijo: Rad bi videl Jezusovo podobo, njegovo obnašanje, njegovo obleko. Glej, v svetem zakramentu ga vidiš, se ga dotakneš, ga zavžiješ. Rad bi se dotaknil njegove obleke; glej, on se ti da vsega, ne le da ga vidiš, da se ga dotakneš, ampak da ga tudi sprejmeš v svoje srce!“ Kako srečen je bil pač sv. Janez, ki je pri zadnji večerji slonel na Jezusovih prsih! Kristjan, ti si še bolj srečen, ker Jezus ne sloni le na tvojih prsih, ampak on se ti da tudi zavžiti, on se s teboj popolnoma sklene; njegova duša se zlije v tvojo, njegovo telo počiva v tvojem telesu, njegovo ljubezni goreče srce bije v tvojem mrzlem in revnem srcu. da bi se tudi ono razgrela in vnelo v božji ljubezni.

Kruh, katerega uživamo, izpremeni se v naše meso in kri; ako pa ta nebeški kruh večkrat prejemamo, se pa mi vanj polagoma izpremenimo, namreč tako, da naše srce srcu Jezusovemu vedno bolj enako postaja. Kakor ogenj železo razvname in naredi žareče ter sne rjo, ravnotako razvname tudi zakrament ljubezni naše srce in ga očisti vseh madežev. Čim raje in bolj pripravljen pristopa kristjan k svetemu obhajilu, tem bolj postaja podoben svojemu Zveličarju. Kakor solnce, mesec iz zvezde odsevajo v čisti in mirni vodi, tako naj se Jezusovo srce, Jezusovo življenje vpodobni v našem srcu, v našem življenju. Naše misli, želje in dejanja naj bodo vedno bolj podobne mislim, željam in dejanju Jezusovemu. Nič več ne vprašajmo po tem, kaj nam ugaja, kaj nas razveseljuje, kaj nam koristi; marveč vprašajmo: Kaj hoče Jezus, s čim ga moremo razveseliti, kako za njegovo čast delati?

V nemirni vodi se solnce ne vpodobi; čim mirneja je voda, tem lepša je podoba solnca. Tudi naše srce je nemirno, dokler ga vznemirja viharna strast, in Jezusova podoba odseva v njem le v negotovih potezah. Toda čim bolj pogosto in vrednejši Jezusa prejemamo, čim pridneje z njegovo milostjo sodelujemo, tem čisteje postane naše srce in zgodi se, kar je apostol Pavel na sebi poizkusil in popisal, rekoč: „Živim, toda ne živim več jaz, ampak Kristus živi v meni.“ Res sveta je večerja, v kateri se sprejema Kristus.

II. V tej večerji se pa tudi ponovi spomin njegovega trpljenja. Da bomo pa to skrivnost bolje spoznali, preišljajmo: Kdaj je Jezus to večerjo postavil, in kako nam jo je pripravil?

Nebeški Zveličar je postavil zakrament sv. Telesa dan pred svojim trpljenjem pri zadnji večerji, katero je v slovo obhajal s svojimi učenci. Kako pa nam je pripravil to večerjo? To skrivnost nam predočite podobi kruha in vina, v katerih nam je Jezus zapustil svoje telo in kri, in sicer zato, da bi se iz tega, kako se kruh in vino prideluje, učili preišljevat i njegovo trpljenje v tem sv. zakramentu.

1. Kako se prideluje kruh? Pšenično zrnje zagrneš v zemljo, da strohni. Jezus, nebeško zrnje, zapusti veličastni prestol, zagrne se v prah zemlje, ter se včloveči. Samega sebe takorekoč vniči in v podobi revnega človeka pride na svet. — Iz zrna zraste lep i pšenični klas. Oj poglej prelepi klas — mladega Jezusa, ki je najlepši, najčastitljivi, najsvetejši med vsemi, ki so kdaj živeli na svetu. Klasje požanjejo žanjice, posuše ga, na podu napravijo nasad; mlatiči pridejo in oj, kako na vso moč bijejo po lepem klasovju, da izluščijo iz slame rumeno zrnje. Glej, že tudi nebeški klas, Jezusa Kristusa, vlečejo na Pilatovo dvorišče in ga privežejo k stebru; že so pristopili neusmiljeni mlatiči, grozoviti beriči, in strašno bijejo po Jezusu — nebeškem klasu. Zdaj poslušaj, duša moja! Obilno se vsiplje rumeno zrnje, saj teče iz tisoč ran pre-sveta kri, in cele kose mesa mu trgajo iz nežnega života, da mu moreš prešteli kosti.

Pšenico neseš v mlin. Glej, kako mlinski kamen ropoče, kako trga in melje prelepo zrnje; ali izpod kamna se vsipa bela moka. — Glej omlačeno pšenico — razbičano telo Jezusovo. Mlinski kamen — težek križ mu denejo na rame. O kako ga tlači, kako ga tare težki križ! Trikrat omedli in pade pod križem, ali beriči ga neusmiljeno sujejo in priganjajo na goro Kalvarijo.

V moko deneš kvas. — Oj kako strašen kvas postavljajo Judje na gori, kjer nebeško moko — telo Jezusovo — z jesihom in žolčem napajajo! Testo deneš v razbeljeno peč, in Judje Jezusa na križ pribijejo. Grozovito pripeka solnce opoldne v rane Gospodove in dela mu neizrekljive bolečine. Poslušaj ga, kako v goreči žeji vpije: „Žeja me, žeja me!“ Zdaj je dopolnil Jezus svoje delo; sveto večerjo nam je pripravil, nebeški kruh je pečen v ognjeni peči strašnega križa. Jezus milo glavo nagne in nam vmirajoč podá sveti kruh, kadar mašnik pri sv. maši sv. hostijo privzdigne, ter pravi sladko in ljubeznjivo: Otročiči moji! Spoznajte zdaj resnično ljubezen mojo! Ker sem vas ljubil, ljubil sem vas do konca; vzemite in jejte od tega kruha vsi, zakaj to je moje telo.

2. Kako se prideljuje vino? Vino nam daje vinska trta, in vino — izpremenjeno v svojo kri — nam daje na altarju Jezus Kristus, ki sam o sebi pravi: „Jaz sem trta, vi ste mladike.“ — Trto spomladi obrežejo; tudi malo dete Jezusa obrežejo osmi dan. — Pesem pravi: Trta solzi, preden vince rodi. Tudi mali Jezus joka pri obrezovanju in daruje prvine svoje krvi s solzami vred za naše duše v dar. Trta rodi plemenit in poln grozd. — Preplemeniti grozd na nebeški trti je presveto Srce Jezusovo, tako polno presladkega vina ljubezni, da komaj čaka, da bi začel točiti to vino, kakor sam pravi: „Silno željno sam čakal jesti to velikonočno jagnje, predno trpim.“

Grozdje v kadi tlačijo in v preši stiskajo; in glej, kako neusmiljeno najlepši grozd, Jezusa, na trdi križ vržejo, kako ga z nogami teptajo in sujejo, da iz tisoč ran teče njegova presv. kri! Razpenjajo ga na križu, da mu vse kosti pokajo; z žebliji mu prebijejo roke in noge in kvišku ga vzdignejo, da curkoma po križu lije presv. kri. — Oj tecimo pod križ tudi mi, kelih svojega srca postavimo in vjemimo presv. Jezusovo kri, da vmije grešne duše naše. — Ali najplemenitejši grozd še cel visi na križu — namreč presv. Srce Jezusovo. Pa zdajci pristopi vojščak z ostro sulico in prebode Srce Jezusovo. — O presv. kri Jezusovega srca, bodi tisočkrat pozdravljena! Ti si največa sladkost vsem, ki Jezusa ljubijo, največa pomoč njim, ki za Jezusom križ nosijo, presladka popotnica vsem, ki v Jezusu umirajo!

Glejte, ljubi moji, skrivnost presv. večerje! Ta sv. večerja razveseljuje naše srcé, ali pomislite, koliko Jezus, ki jo pripravlja, zánjo trpi. Kruh in vino na altarju nam torej kličeta v spomin pregrenko trpljenje Jezusovo, glasno nam oznanujeta ljubezen

Kristusovo, in lepo nam pričata resnico molitvice, ki pravi: O sv. večerja, v kateri se ponavlja spomin trpljenja Kristusovega!

III. Duša se napolnjuje z milostjo. Saj so vam znane besede sv. pisma, katere pogosto čujete v cerkvi: „Kruh z nebes si jim dodelil, ki ima vso sladkost v sebi,“ t. j.: Sv. Jezusova večerja ima za vsakega človeka dovoljen okus. Kakršen okus kdo hoče, ali kakršno koli milost kdo poželi, tukaj jo prejme gotovo. Si žalosten, bo imela ta večerja v tvojem srcu okus tolažbe; si v bridkosti, bo imela večerja v tvojem srcu okus sladkosti; si v temi in dvomih, bo imela okus razsvetljenja. Si v skušnjavah, tukaj najdeš pomoč; si v grehih, tukaj najdeš odpuščanje; si v smrti, tukaj najdeš življenje. Iščeš prijatelja, tukaj najdeš najslajšega; iščeš očeta, tukaj najdeš najboljšega; iščeš Boga, tukaj ga najdeš skritega. — Kdor ta zakrament rad in vredno prejema, on okusi vse te presladke milosti in večkrat ko ga prejme, še večkrat ga želi prejeti, kakor že Sv. Duh v starem veku prerokuje: „Kdor mene jé, bo še lačen, in kdor mene pije, bo še žejen.“

IV. Daje se nam slednjič v tem zakramentu zastava prihodnjega poveličanja. Te besede imajo sledeči pomen: Kdor rad in vredno prejema sv. Telo, ta si bo ohranil in pomnožil posvečujočo milost božjo in se obvaroval smrtnega greha, na onem svetu pa bo prejel večno življenje, in bo obvarovan večne smrti. Saj Jezus sam pravi: „Kdor moje meso jé in pije mojo kri, ta ima večno življenje.“ — Če katerega izmed vas glava ali zob boli, hitro se poslužite pripomočkov, katere vam nasvetuje zdravnik. Ako pa duša po malih ali odpustljivih grehih boleha, ali ji ne boste preskrbeli leka? Glejte, sv. obhajilo je najboljšo zdravilo zoper vsakdanje slabosti. — Ko bi pa katerega izmed nas napadla smrtna bolezen, ali ne bi poslali po umnega zdravnika, četudi v daljne kraje; ne bi li darovali zadnjega vinarja, samo da ostanemo pri življenju? — Glejte, tudi vaša duša je vsak dan v smrtni nevarnosti. Od vseh strani preté nevarnosti. Svet, hudobni duh in lastno meso nas vleče v greh. Kako lahko in hitro človek pade v smrtni greh in bati se je, da zapade še večni smrti. Kako grozna je ta misel! Da se tedaj te nesreče obvarujemo, iskali bomo pripomočke, naj veljá še tako pot, naj velja še tako visoko ceno. In čujte, ni ga naroda, ki bi imel svoje bogove tako blizu sebe, kakor je naš Bog in Gospod! Tu v sv. obhajilu ti ponuja Jezus najizdatnejši pomoček zoper greh, v tem presvetem zakramentu se ti daje zastava prihodnjega poveličanja.

Preljubi! Ako ste doslej pazno preišljevali z menoj, koliko ljubezen nam Jezus skazuje v zakramentu sv. Telesa, vprašam vas, ali zamore vaše srce mrzlo ostati? Človek bi moral imeti kamenito srce, ko bi se v njem ne vnela tudi goreča ljubezen do božjega Sinú, ki nam je v tem zakramentu s tolikimi žrtvami pripravil nebeško jed, ki tekne v večno življenje. Kako naj pa skažemo ljubezen do presv. Zakramenta?

1. Moramo vero v Jezusa, ki je pričujoč v presv. zakramentu, tudi očitno spoznati. Kadarkoli tedaj gremo mimo cerkve, v kateri je ohranjeno presv. Telo, lepo se odkrijmo ali prekrizajmo, in srčno v duhu pozdravimo Jezusa, ki je tam pričujoč, morda z besedami: Češčen in zahvaljen bodi vsak čas presveti božji zakrament. . . Za ta pozdrav prejmemo vselej 100 dni odpustkov. Kako vero pa ima kristjan, ki gre mimo cerkve, kakor mimo judovske sinagoge, ne zmeneč se za sv. Rešnje Telo. Do tal se priklanja gospodom in gospodičnam, za svojega Bogá pa nima priklona. Zatorej si zapomnite Jezusove besede, ki pravi: „Kdor mene pred svetom spozna, tega bom tudi jaz spoznal pred mojim Očetom, ki je v nebesih.“ — Zlasti bi bilo želeti, da bi v cerkvi večje spoštovanje skazovali sv. Telesu, kadar je izpostavljeno. Nekateri kristjani imajo tako trda kolena, da celo pri blagoslovu s svetim R. Telesom ne pokleknejo. Človeka, ki to vidi, kar srce zabolí: kako šele žali presv. srce Jezusovo! Kristjani! Sklenimo danes, da hočemo vsaj blagoslov sprejeti vedno kleče na obeh kolenih. Precej danes začnimo spolnovati ta sklep, in spolnujmo ga vedno!

P. Hugolin Sattner.

(Konec prihodnjič.)

Nova znamenita knjiga.

A. M. Weiss, **Lebens-und Gewissensfragen der Gegenwart**. Dva zvezka (I. str. XIV + 600; II. 530), Freiburg in Br. 1911. Herdersche Verlagshandlung.

Dvajset let je pisal apologet Weiss za „Linzer theologisch-praktische Quartalschrift“ uvodnike o raznih verskih časovnih vprašanjih. Opozarjal je na „znamenja časa“, na nevarnosti, ki se tako mnogotero pojavljajo v naši resni dobi, a tudi na neizčrpne moči, ki jih katoličani in zlasti duhovniki proti vsem nevarnostim vedno lahko zajemajo iz polnosti vere in božjega zaupanja. Zlasti v prvem oziru, kakor sam pravi, je podal tekom

let toliko migljajev, da so ti članki pravo navodilo, kako opazovati in po čem spoznavati „znamenja časa“, nekako „versko vremenoznanstvo“ (religiöse Wetterkunde). Sedaj, ko se kot 70 letni mož ob stotem semestru akademičnega življenja poslavlja od literarnega delovanja, je te članke zbral, predelal, dopolnil in uredil; tako je nastalo obširno delo, ki je tu naznanjamo.

V petih poglavjih prve knjige nam podaja Weiss celotno sliko naše dobe v verskem oziru: znamenja verskega odtujenja, nevarnosti, vplive in vzroke, skratka, vse to, kar imenujemo sedaj „modernizem“.

I. poglavje: Grozeča znamenja, da se krščanstvo izpodkopava.

Skeptični duh: vera v nadnaravni svet gine; vse se zavzema vse bolj le za tuzemsko življenje; razdor v našem bitju. Politični duh: utilitarizem; poudarja se le politika, le vnanje socialno delo; pozablja se na notranje delo; z beelcebubom izganjamo hudiča. Sekularizem: izgublja se zmisel o pomenu Cerkve in duhovništva, zmisel za avtoriteto, zmisel za resnično krščansko življenje; mržnja do dogem. Misticizem: kar je še religioznosti, jo izkušajo čisto „ponotranjiti“, to je, osnovati na samo čuvstvanje.

II. poglavje: Verska nevarnost.

Demokracija se izkuša uveljaviti tudi v verstvu; nivelirati izkuša vse religije, zabrisati vse razlike, ustvariti homogen moderni svetovni nazor. Religioznost, pravi religiozna demokracija, je čuvstvo, vse religije pa so le raznoteri izrazi tega čuvstva, ti izrazi naj se tako posplošijo, da bodo obsegli in presegli in v svoji splošnosti tvorili eno občečloveško religijo vesoljnega bratstva.

III. poglavje: Vzroki, da se religiozno zlò širi tudi med katoličani.

Nesamostojnost: zanemarili smo ob sami praksi študij; hlenjenje po modernosti in posnemanje sveta. Kompromisi z modernim svetom, zbližanje krščanstva in moderne kulture; liberalizem; laičizem in strah pred klerikalizmom.

IV. poglavje: Pogubni vplivi znanstvenih načel.

Napačne metode; zanemarjanje sholastične filozofije in teologije; enostranska historično-kritična metoda; moderni verski psihologizem.

V. poglavje: Modernizem.

Kaj je; kako je nastal.

V drugi knjigi pa tolmači v štirih poglavjih naloge katoličanov nasproti modernim zablodam in nevarnostim.

VI. poglavje: Reformne težnje.

Glede marsičesa ponesrečene, a nekoliko upravičene. Liberalizem oče lažireform. Najočitnejši znak liberalizma — mržnja do sholastične teologije.

VII. poglavje: Pozabljene in nespoznane dogme.

Najboljša reforma, če se poživi vera dogem: zlasti dogme o Cerkvi, ki je regula fidei, najstarejše in najmodernejše dogme, dogme o živem učiteljstvu Cerkve, in najbolj pozabljene dogme, dogme o grehu.

VIII. poglavje: Naloge časa.

Izprašati treba vest in reorganizirati krščansko vojsko. Prvo je nravna moč in ta izvira le iz notranjščine, iz nadnaravnih principov. Drugo je disciplina, izvirajoča iz vere v avtoriteto. Tretje je vaja, asceza, vaja v krščanskih krepostih, zlasti v vojaški kreposti, v samozataji. Ne veda, ampak vera, ne posvetna modrost in moč, ampak nadnaravna milost bo rešila svet. Veda in svetna moč morata služiti le kot sredstvi veri in milosti. Ne moderni duh, ampak evangelijski duh mora biti duh krščanske vojske, zlasti voditeljev, duhovnikov.

IX. poglavje: Povrat k živemu krščanstvu.

Nobenih kompromisov z liberalizmom in modernizmom, temveč le ožji stik s Cerkvijo, le tesnejša zveza s Kristusom! Le tu resnica, življenje in pot!

Že ta kratki pregled kaže, kako bogato je Weissovo delo. Tu je res prava moderna šola za duhovnika in krščanskega inteligenta.

Sicer pa ima Weissovo delo vse vrline, a tudi vse hibe drugih njegovih del. Vrline so: čisto katoliško mišljenje, velika ljubezen do Cerkve, odločno nasprotje proti modernim zmotam; potem velika erudicija, obilnost idej, duhovitost misli. Hibe pa so: nekak pesimizem razlit po vsem delu, enostransko obsojanje tudi dobrih modernih naprav; potem pa tista prevelika zgovornost, ki s preobilico besedi takorekoč zasuje glavne misli. Ko bi Weiss to, kar je povedal na 1146 straneh, strnil na 300 strani, bi delo le pridobilo in bi bilo le še koristnejše. *Dr. Aleš Ušeničnik.*